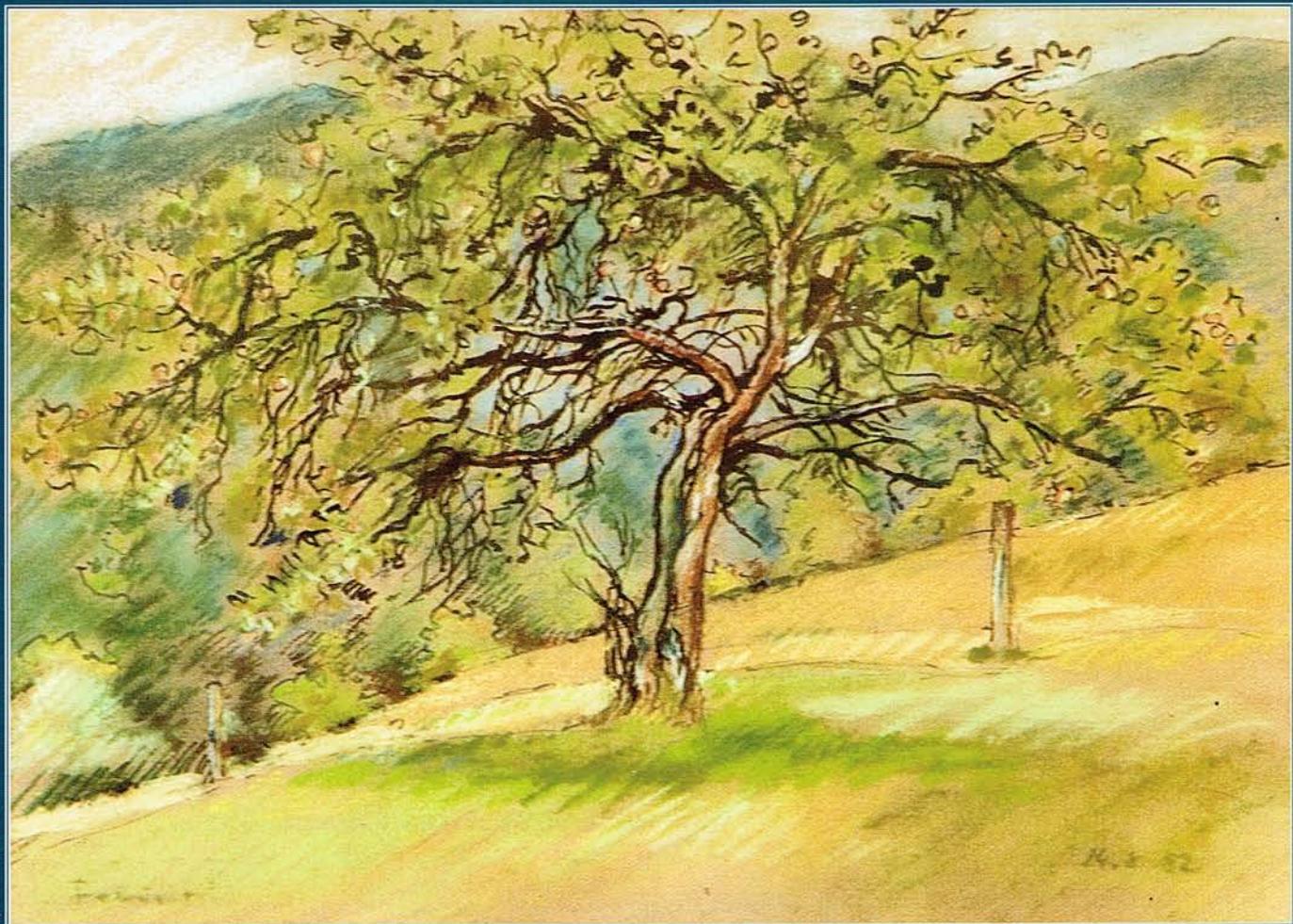

DIALOG

KRESTANSKÝ DISKUSNÝ A POLEMICKÝ MESAČNÍK

I. ROČNÍK • 0 / 2007

**30 ROKOV BRATISLAVA
ZMATUROVALI SME ZO SLOBODY?
PREDSTAVUJEME ŽILINSKÉ ZBORY**

Jaroslava Fabriciová (rod. Ďurišková)
1923 - 2002

Narodila sa 3. 12. 1923 na Ozdíne v Novohrade.

V rokoch 1946 - 1950 študovala sochárstvo, maliarstvo a grafiku na Vysokej škole technickej v Bratislave u profesorov K. Sokola., J. Kostku., J. Mudrocha, D. Millyho.

V roku 1949 sa vydala za JUDr. Ondreja Fabriciho. Mali tri deti (Jaroslavu, Ondreja, a Lubicu). Od roku 1964 až do odchodu do dôchodku pracovala ako stredoškolská profesorka na Škole úžitkového výtvarníctva v Bratislave a popri zamestnaní tvorila ako umelkyňa v slobodnom povolení najmä vo výtvarnej technike pastelu a olejomaľby, ale aj v plastickom výtvarnom prejave. Svoje práce vystavovala na individuálnych a skupinových výstavách v Bratislave v Galérii C. Majernáka (1988) a v Lučenci v Novohradskej galérii (1988, 2003). Vo svojej umeleckej tvorbe sa venovala predovšetkým krajine, no ja aj autorkou dvojportétu sestier Royových na Starej Turej, portrétu J. A. Markuša a busty K. Royovej v Leviciach, ako aj iných komorných maliarskych i sochárskych diel. Vydaťa básnickú zbierku duchovnej poézie Plánky (1995).

Zomrela 5. 5. 2002 v Bratislave.

Toto číslo Dialógu ilustrujeme obrazmi Jaroslavy Fabríciovej

*Predná strana obálky: Stará jabloň na Hrnčiarkách, suchý pastel, 1982
Zadná strana obálky: Pod Javorinou, suchý pastel, 1977*

5 Duchovné slovo / Štefan Markuš

6 Forum

8 Dve otázky Ľudovítovi Fazekašovi

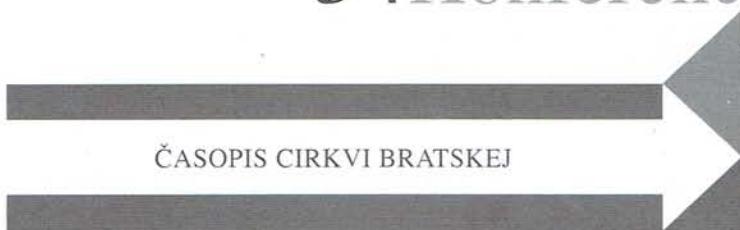
9 Včera a dnes / Bratislava – 30 rokov
 15 Zmaturovali sme zo slobody ?

20 Náš host' - váš zbor

Predstavujeme žilinské zbory

30 Z klenotnice / Vladimír Betina

34 Konferencia mládeže

DIALÓG

ČASOPIS CIRKVI BRATSKÉJ

Odporúčaná predajná cena 40 – 65 Sk vychádza zo skutočných nákladov a zborových dotácií.

Predplatné v jednotlivých zboroch: č. ú. zboru, špecifický symbol 0108

www.mesacnikdialog.sk

Ďakujeme Mgr. Gabrielovi Gajdošovi zo Žiaru n/Hronom, za to, že už v nultom čísle môžeme ponúknut' našu webovú stránku, a že sa bude o ňu starat'.

Redakčná rada: Doc. Ing. Štefan Markuš, DrSc. (predseda), Ing. Tibor Mährík (Žilina),

Mgr. Jana Nagajová (Bardejov), Mgr. Bohuslav Piatko (Bratislava),

Mgr. Josef Sýkora (Bratislava), Mgr. Rastislav Števko (Levice)

Šéfredaktor (a vydavateľ): Bohuslav Piatko (– KP Slovakia) sefredaktor@mesacnikdialog.sk,

Redakcia: Emil Komárik, (komarik@mesacnikdialog.sk), Jozef Uhlik, (uhlik@mesacnikdialog.sk),

Jana Hlatká, (hlatka@mesacnikdialog.sk), Žilina: Eva Bechná

(bechna@mesacnikdialog.sk), Jana Rojková (rojkova@mesacnikdialog.sk)

Levice: Mária Kohútová (kohutova@mesacnikdialog.sk)

Jazyková úprava: Jana Hlatká a Kristína Uhlíková

Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Tlač: BB print, Bratislava

Redakcia: Dialóg, Živnostenská 2, 811 06 Bratislava

dialog@mesacnikdialog.sk

Jaroslava Fabríciová, Pyrano, suchý pastel, 70-te roky

Milí čitelia Dialógu,

rozhodli sme sa k odvážnemu činu. Nultým číslom časopisu DIALÓG odkrývame náš zámer vydávať celoslovenský časopis Cirkvi bratskej a uchádzať sa o vašu priazeň. Pri zrade myšlienky stál jednotlivec a všetci, ktorí sme sa k nemu pridali si kladieme hned na počiatku závažnú otázku: „Čo vám chceme ponúknut?“

Pri hľadaní odpovede, prichádza na um príbeh stretnutia apoštola Petra a Jána s chromým človekom pred Krásnou bránou jeruzalemského chrámu (Skutky sv. apoštolov 3, 1-10). Zúfalec sa nádejal na almužnu. Apoštolovia volanie núdzneho ne-prepočuli. Postáť pri núdznom je odveké umenie. Výzva „Pozri na nás!“ vyjadruje rozpoznanie potreby a spoluúčast pri bolesti človeka. Chromý muž okrem pomocníkov, ktorí ho pred chrám donášali, potreboval prostriedky na živobytie. Prečo je stanovišt'om chromého vstupná brána kostola? Rozdiel medzi žobrákom a Krásnou bránou chrámu zaráža a je viac ako symbol. V Indii som si všimol, že pred kresťanskými kostolmi vždy postávali žobräci. Nebolo ich vidieť pred hinduistickými chrámami. Čudné, nie? Ľudia odkázaní na pomoc majetnejších, akoby tušili, že kresťanstvo od štedrosti nemožno oddelíť. Žobrák pred chrámom, v krajinách kresťanskej civilizácie v 21. storočí, už nie je typickým obrazom. Žeby kresťanská cirkev prestávala byť tou inštitúciou, ktorá dokáže pomôcť? Alebo, dobre živení kresťania už oslepli a núdzneho „tam vonku“ z nejakých príčin prestali vnímať? Ani jedna alternatíva nie je povzbudivá a ak je v niečom pravdivá potom nás obe obviňujú. Zvolanie „Pozri na nás!“ bolo výzvou

k zoznámeniu sa. Peter a Ján nemuseli, ale chceli poznat' človeka, ktorého stav závisel od milosrdenia lepšie situovaných. Nádeje chromého na dobrú almužnu rástli.

Bol však prekvapený, keď z úst apoštola počul slová: „Striebra a zlata nemám...“ O takýchto návštevníkov kostola si možno pomyslel svoje. Sú vari skúpi a do „košíka“ počas zbierky si nepripávili žiadnu mincu? Peter a Ján pokračovali v rozhovore a po oslovení zareagovali na potreby chromého originálne. Nesklamali ho. To, čo chcel sice nedostal, ale získal niečo, čo bolo nad jeho očakávanie. Pokračovanie „...ale čo mám, to ti dám“ bolo príslubom, v ktorom je ukrytá aj naša odpoveď na pôvodnú otázku.

Prepokladám, že väčšina z nás - podobne ako apoštolovia - nevlastníme zlaté ani strieborné poklady. Niečo ale predsa vlastníme. Čo by to len mohlo byť?

Uvedomujeme si, že nemôžeme ponúkať niečo, čo nevlastníme a k čomu nemáme ani prístup. Po príkaze apoštola „vstaň a chod“ zrejme nepochybujeme, že žobráka mohol aj nasýtiť. Peter však mal v ponuke čosi lepšie ako každodenný chlieb. Obdaril ho zdravím, čo chromý vôbec neočakával.

Nemáme zlato ani striebro, väčšina z nás nedokáže ani uzdravovať. Veríme však, že každý z nás dokáže tomu druhému čosi dať. My vám a vy nám.

Váš,
Štefan Markus

Váš
S. Markus

Vážení priatelia,

veríme, že v krátkej budúcnosti budete túto dvostranu písť vy, že bude plná vašich názorov, pripomienok a ohlasov.

Možno to bude aj diskusné fórum, z ktorého môžu vzísť aj témy pre Diskusný klub. Jednoducho toto bude v novom časopise priestor pre váš hlas.

Stačí, aby ste prijali pozvanie na našu webovú stránku

www.mesacnikdialog.sk

alebo nám napísali list.

Kedže čitateľov ešte nemáme a ani kontakt so širším spoločenstvom veriacich, prvé otázky sme položili našim kazateľom.

Uverejňujeme odpovede tých, čo naše pozvanie prijali.

Ďakujeme tým ktorí nám poslali množstvo námetov a tém na články, diskusie i polemiky.

So všetkými sa stretnete na stránkach DIALÓGU.

Ospravedlňujeme sa tým, ktorých odpovede sme z priestorových dôvodov museli trochu skrátiť.

1. Čo očakávate od pripravovaného časopisu?

2. Myslite si, že naša cirkev potrebuje časopis, ktorý by bol aj diskusnou polemicou tribúnou na rôzne témy duchovného života a vnútrocirkevného spolunažívania?

3. Myslite si, že by bolo treba zaradiť do diskusných klubov aj témy celospoločenské, ktoré rieši aj svet okolo nás a neobchádzajú ani nás, za účasti hostí aj zo svetského prostredia?

Pavol Bomba, Vranov n/Topľou

1. Oživenie masmédiálnej scény našej cirkvi, ktorú v súčasnosti reprezentujú len zborové časopisy.

2. Áno, potrebuje. Aby však bol z neho chcencí úžitok, diskusné polemiky podľa mňa:- by mali byť napriek predpokladaným otvoreným koncom nejakým spôsobom rezultatívne,- musia rešpektovať hranicu nepolemizovateľnosti o základných Božích princípoch a nespochybniateľných ľudských hodnotách.

3. Áno.

Štefan Evin, Levice

1., 2. Je veľa otázok, na ktoré treba spoločne hľadať odpovede. Časopis by mohol pomôcť. Rovnako je veľa tém, o ktorých treba otvorené a verejne diskutovať a nebáť sa ani polemiky tak vnútri cirkvi, ako so svetom.

3. Ide o to, či chceme viest' dialóg o svete alebo so svetom. Podľa zámeru časopisu ho chceme viest' so svetom, je preto samozrejmé, že pri vybraných témeach majú byť aj jeho zástupcovia.

Pavol Halža, Košice

1. Prajem časopisu, jeho redakčnej rade, aby mohli prispieť k duchovnej kvalite života v našej cirkvi.

2. Nemám jednoznačnú odpoveď. Na jednej strane máme časopis (Brána), ktorý možno málo odráža život zborov na Slovensku. Domnievam sa, že to bol problém s prispievaním na našej strane. Na druhej strane zámer časopisu sa mi javí polemicý. Dialógom medzi nami sa môže stať to, že vo veciach jasných nárokov Pána Ježiša Krista ospravedlníme svoju nepoddajnosť. Iste sú tu oblasti, v ktorých si my veriaci potrebujeme vyjasňovať v biblickom svetle svoje postoje, zmýšľanie, aby nám naozaj vládol Duch pravdy a lásky nášho Pána a my sme tak mohli čeliť duchu sveta.

3. Domnievam sa, že nám ma ísť o to, aby všetky oblasti spoločenského života boli konfrontované evanjelijom Ježiša Krista.

Miroslav Haszics, Levice

1., 2. Moja odpoveď je, áno. Jednotlivé zbyty CB na Slovensku sú do veľkej miery informačne izolované. Dôvody tu možno nie je až také potrebné rozoberať. Aj komunikácia a poskytovanie informácií si vyžaduje čas a energiu ktorej je dnes málo. Čiastočne sa to asi kompenzuje vzájomnou výmenou interných zborových tlačovín, čo je sice chvályhodné ale asi malo postačujúce.

3. Rozhodne áno. Dokonca si myslím že je to takmer nevyhnutné, ak si nechceme nesmierne zúžiť akčný rádius.

Ján Henžel, predseda Rady CB, Levice

1. - pomôže nám (jednotlivcom aj zborom) lepšie sa poznat' - budeme sa v ňom učiť hovoriť aj počúvať(!)
- povedie nás k vzájomnej láske a nie k rozdeleniu

2. Áno, potrebuje.

3. Súhlasím. Je to potrebné. Ved' sme súčasťou tejto spoločnosti.

Martin Jurčo, Michalovce

1. Osobne očakávam, že nám v Cirkvi bratskej môže pomôcť otvorená diskusia o niektorých témeach, kde máme rozdielne pohľady.

2. Áno.

3. Skôr nie, je to námet na polemiku a diskusiu...

Tibor Máhrik, Žilina

1. Nielen úspešný pôrod, ale aj detstvo ba i dospelosť. Niekoľko pokusov o celoslovenský časopis tu už totiž bolo...
2. Určite áno, ved' polemika, diskusia, premýšľanie patria k ceste, po ktorej kráčajú všetci tí, čo chcú porozumieť Božím plánom a naplniť v nich ich tú svoju časť.
3. Určite áno. Cirkev nemôže svoje myšlenie uzavriť do geta. Bolo by však dobré k danej téme počuť i teologický rozmer, teda akýsi kritický pohľad na názory a dôrazy, ktoré prinesie host', aby to bol skutočne dialóg.

Daniel Pastirčák, Bratislava

1. Možno nastane plodnejšia, výraznejšia diskusia a tým aj formovanie názorov medzi jednotlivcami a skupinami v rámci Cirkvi bratskej. Fakt, že sa do projektu zapojili i ďalšie zbyty mimo Bratislavu, naznačuje že časopis môže zohrať podstatnú úlohu pri utváraní hlbšej vzájomnosti medzi slovenskými zborami našej cirkvi.
2. Časopis ako forma média je nezastupiteľný práve svojou polemickou diskusnou formou. Žiadne iné médium nemôže túto úlohu splniť tak dôsledne. Otvorená diskusia medzi rôznymi pohľadmi (bez toho, aby „autorita“ vyhlásila víťaza) nebývala silnou stránkou našej cirkvi a dosiaľ ňou nie je. Učiť sa viesť dialóg, polemiku, načívať argumentom a sám tvoriť argumenty bez démonizovania či škandalizovania oponenta je iste umenie, ktorému sa v cirkvi potrebujeme učiť.
3. Časopis si bude musieť hľadať svojho čitateľa. Ak má mať dlhý život, mal by si ho hľadať aj za hranicami cirkevníkov. Preto čím aktuálnejšie budú témy, ale i spôsob, ako sa nimi bude časopis zaoberať, tým väčší okruh čitateľov oslovi. Od primárne vnútrocirkevného média môže prerástať do nástroja prirodzenej misie.

Peter Prištiak, Hermanovce

1. 2. Áno, naša cirkev potrebuje časopis, ktorý by čítili členovia a priatelia cirkvi. Navrhovaná forma „diskusnej polemiky“ môže dať väčší priestor pre vyjadrenie sa rôznych ľudí na duchovné a cirkevné otázky. Vyžaduje si to však nie len odvahu, ale aj múdrost' a citlivosť, aby konečný výsledok diskusie nepôsobil znechutnenie, odradenie, stratu odvahy pre veriacich ľudí, ale naopak bol vždy výzvou k pokániu v chybnych postojoch, k trpežlivému pokračovaniu v dobrom a k láskavému prijímaniu tých druhých.

3. Samozrejme, že sa celospoločenské udalosti dotýkajú aj cirkvi. Keď si kráľ Nabuchodonozor dal zhotoviť unikátnu sochu zo zlata (Daniel 3,1n), nebol to len jeho súkromný biznis, veľmi rýchlo sa to dotklo aj SZ cirkvi. Takéto sochy si dnešná spoločnosť stavia a ono sa to nás týka. Musíme zareagovať. Nie vždy ide o čiernobiele situácie (pokloniť sa, alebo ísť do jamy s levmi), no cirkev má hľadať odpoveď na tieto výzvy sveta. Ľudia zo sveta nám môžu pomôcť lepšie porozumieť problematike a treba ich počúvať. Časopis môže byť dobrú platformou. Ale akosi by malo byť zrejmé (aj cez časopis), že v konečnom dôsledku načívame Duchu Svätému. On je tým Radcom, Tešiteľom, Zjavovateľom pravdy.

Bohdan Roháček, Stará Turá

1. 2. Myslím si, že si treba urobiť najprv prieskum záujmu a potom to odskúšať, či to pôjde. Čažko od stola povedať áno alebo nie. Diskusia v princípe je dobrá vec, ak vedie k zmysluplnému cieľu a je múdro vedená. Ak si v nej chce niekto len vykričať a potvrdiť svoju pravdu, je to mrhanie energiou. Diskusia je dobrá vtedy, ak v nej dokážeme nachádzat odpovede, ktoré sme doteraz nemali.

3. Toto sú dve otázky. Myslím si, že nezaradíť celospoločenské témy by bolo chybou. Čo sa týka druhej otázky, či zaradiť aj hostí zo svetského prostredia, tam by som bol opatrny. Určite by bolo dobré urobiť nejaký sumár existujúcich postojov – názorov, ale zaradiť postoje týchto ľudí priamo do tejto diskusie, v tom by som bol opatrny. Minimálne by to mal niekto zhodnotiť, či by to v danej téme bolo prínosom. Sú totiž skúsenosti, že by sme sa mohli zbytočne „zakopat“ tam, kde by sme sa za iných okolností nemuseli ani zastaviť. Napríklad pri rôznom pojmosloví. Klasickým príkladom je porozumenie slovu láska.

Ján Andrej sice nie je kazateľ, ale ako bývalému redaktori bývalého bratislavského mládežníckeho občasníka ASAP mu dávame na tohto mieste tiež slovo. Chystá sa vraj pomáhať časopisu tak, že nevstúpi do redakčného tímu, ale bude diskutovať, a ak bude treba aj oponovať, zvonka. Vítame aj tento prístup. A jeho želanie:

Som veľmi rád že vzniká nový časopis v CB a navyše, že si dáva za cieľ byť celoslovenským. To je dôležitý atribút, ktorým sa tento projekt vyznačuje. Je výborné, že už v redakčnej rade sú zastúpení predstaviteľia rôznych zborov. Myslím si, že schopnosť viesť dialóg v rámci slovenskej vetvy CB do značnej miery určí vaša vlastná schopnosť viesť dialóg medzi vami samotnými..

DVE OTÁZKY

PRI ŠÁLKE ČAJU

Očakávame, že aj túto rubriku budete viesť vy, naši čitatelia.
Stačí, keď svoje dve otázky a meno toho, od koho chcete odpovede,
napíšete na www.mesacnikdialog.sk do rubriky: Dve otázky.

Teraz sme ich položili Ľudovítovi Fazekašovi,
ktorý je pre mnohých z nás akýmsi starešinom našej cirkvi.

Otázka prvé: Má malá cirkev v dnešnom globálnom svete zmysel? Ako vidíte jej poslanie?

Áno. Sme malá cirkev evanjelikálneho typu a stále máme svoje opodstatnenie. Prečo? Tieto cirkvi vždy zdôrazňovali, že najskôr sa niekto musí narodiť a potom ho možno vychovať. Naši otcovia a my sme považovali za chybu, že veľké cirkvi vychovávali deti a ľudí, ktorí fakticky duchovne neexistovali. Mali krsty, mali učenie, zbožnosť, ale to neboli znovuzrodené deti z Ducha Božieho. My sme položili dôraz na to, že človek musí duchovne existovať a až potom ho možno vychovať. V tom je naša prvoradá sila a poslanie.

Ako druhé by som spomenul, že od Pána Boha prijímame vierou milosť nezaslúžene. Za naše dlhy zaplatil Ježiš svojím životom. Lenže s milostou prijímame aj svoje povinnosti. Sme ospravedlnení, omilostení cez vieru, ale to je len začiatok. Pokračovaním sú naše skutky, lebo milosť zaväzuje. A tu máme čo naprávať. Pýtame sa, či máme istotu spasenia, dostali sme odpusťenie hriechov? A odpovedáme si: Máme. A myslíme si, že to stačí. Ale to je len začiatok, to je štart, nie cieľ. Zdá sa mi, že mnohí ľudia na tom štarte zaspia, namiesto toho, aby sa dali do behu. Tento stav naprávať je tiež naša úloha. Musíme ukázať, že ospravedlnenie cez vieru je v neoddeliteľnom spojení s ospravedlnením cez skutky, ako to bolo u Abraháma (Jk 2,22-24).

Sme Cirkev bratská. Cirkev rodina. Máme spojenie s Kristom, teda s Hlavou. Ale vytvárame telo. Noha sa nemôže spojiť priamo s hlavou, môže sa spojiť len cez iné údy. Tvoríme spoločenstvo jednej rodiny. Máme Otca na nebi a bratov a sestry na zemi. Musíme teda žiť ako dobrá rodina, starat sa jeden o druhého a nepripúšťať osamelosť. Ľudia, ktorí k nám prídu, nesmú odchádzat s pocitom, že si ich nikto nevšimol. Vedľa sme Cirkev bratská. U nás nikto nesmie byť opusťtený, nepovšimnutý vo svojich problémoch a starostiah.

Máme mať vplyv na spoločnosť. A tú dosiahneme len svojím príkladným životom. Sme v trhovej spoločnosti a žijeme pokiaľ dávame a dávame toľko, koľko vyrábame. Pokiaľ nebudeme vyrábať hodnoty a sŕiť ich, nemáme tu čo robiť.

Ďalšie - život vo svete. Napríklad aj v politike. Voľákomedy sme mysleli, že tam nepatríme, že stačí, keď budeme skromne príkladom povedzme na pracoviskách. To neplatí! Máme byť príkladom, ale musíme ísť aj do verejného života, aby sme ho mohli ovplyvňovať. Nestačí len tvrdá robota. K tej treba viesť naše deti, no my musíme na dej vecí aktívne vplývať.

A to posledné – brániť sa depresii. Valí sa na nás zo všetkých kútov – globálne otepľovanie, vraždenie, hrozba vojny a terorizmus. Nič optimistické! Ani nás to neobchádzá. Lenže my si musíme uvedomiť, že tá rozhodujúca bitka sveta je už za nami. My sa už nemôžeme pýtať, či vyhráme, alebo prehráme. My sa môžeme pýtať len, kedy vyhráme. A to je naša veľká nádej. Tú musíme sŕiť a noužiť. Lebo Ježiš príde, aby sme oslavili víťazstvo s ním.

Otázka druhá: Môže v tomto úsilí malej cirkevi pomôcť ešte menší časopis?

Myslím si, že veľmi. Považujem za chybu, že každý zbor má svoj informačný list, ale nevieme jeden o druhom. Ja viem viac o zbere v Plzni alebo v Brne ako o našich zboroch. V každom zbere je dačo dobré a dačo horšie, alebo zlé. Treba o tom hovoriť a vymieňať si skúsenosti. To nás posilní. Na rozdiel od českej časti Cirkvi bratskej, kde sa súdržnosť cirkevi zachovala, my sme sa rozpadli „na drobné“. Každý zbor funguje samostatne, sám pre seba. A nejde tu o jednoliatosť. Nesmieme sa snažiť o uniformitu, ale ani o autonómiu. Sme rôznorodí, ale práve tak môžeme vytvoriť orchester, ale len keď budeme dávať pozor na Dirigenta, a nie keď si každý bude dirigovať sám! V tom má časopis veľkú úlohu – informovať, diskutovať a spájať naše zbory.

30 VČERA A DNES

Správa zo slávnosti

Jozef Uhlík

Dopoludnia boli sviatočné bohoslužby. Po úvodnej liturgii sme si pripomenuili sľub vtedajšieho staršovstva pri otvorení modlitebne. Konfrontácia so slovami našich rodičov v nás vyvolala mnohé otázky: Kde sa nachádzame? Je Božie slovo najvyššou autoritou, ktorá ovplyvňuje náš život?

Je náš život obetou Kristovi? Nepoužívame Božie dary iba pre vlastné dobro? Nestratili sme ducha pokánia? Sme soľou a svetlom pre súčasný svet? Usilujeme sa o jednotu Božieho ľudu v láske?

Daniel Pastirčák nás vo svojej kázni na príklade našich rodičov pozval zburiať staré múry a vydať sa na nezabezpečenú cestu k novému, na riskantnú cestu viery.

Súčasťou bohoslužieb boli piesne z obdobia výstavby v podaní spevokolu s doprovodom orchestra pod vedením Evalda Danelu. K bratislavskému zboru sa pripojili aj členovia súboru Eben Ezer,

ktorý mal v tom čase koncert v Bratislave. Po spoločnom obeze pokračovala slávnosť popoludňajším programom spomienok na minulosť, ale aj nastolením výziev pre našu vieru, ktoré na ňu kladie súčasnosť. Program viedol Igor André. V úvode sme si vypočuli reportáž o najvzrušujúcejších okamihoch výstavby tak, ako ich pred tridsiatimi rokmi zachytil vedúci stavby Milan Jurčo. Opísal v nej skúsenosti s Bohom, ktoré prežilo spoločenstvo pri budovaní tohto domu. Nazval ich desať skutkov Božích. Spomenieme len niektoré. Prvým bolo, že Pán Boh zmenil vďaka protestom susedov pôvodný projekt nadstavby starej modlitebne na stavbu úplne novej, oveľa väčšej modlitebne. Ďalším skutkom

Božím bolo prijatie nového, fantastického, ale riskantného projektu. Po prijatí tohto riešenia sa stavitelia ocitli v zvláštnej situácii, pretože v stavbe bolo treba rýchlo...

Z vystúpenia autora projektu Jána Komrsku

Učasť na výstavbe domu nášho zborového spoločenstva bola pre mňa dvojnásobnou výsadou. Dvojnásobnou preto, lebo som mohol ako architekt navrhnuť priestorové usporiadanie a stvárnenie budovy, a súčasne byť účastníkom výstavby a mnohých zázrakov, ktoré výstavbu sprevádzali.

Celý priebeh stavby bol skúškou viery pre všetkých zúčastnených, najmä pre tých, ktorí mali na starosti vybavovanie rôznych povolení, zháňanie materiálu a organizáciu práce. Často vznikali situácie, keď sa nám otvorili možnosti pracovať na výstavbe jeden deň, ale nebolo isté, či sa bude dať pokračovať aj nasledujúci. Stávalo sa, že sme videli len na krok pred seba. Bolo treba s vierou vykročiť a až potom sa objavila možnosť urobiť ďalší krok. Prejavovalo sa to najmä pri zháňaní stavebného materiálu.

Výzvu viery bola dobrovoľná obet nášho času, prostriedkov, a niekedy aj vlastného názoru v zmysle, ako nás k tomu vede apoštol Pavel v Liste Rimaniom 12,1-2. Z textu zaznieva výzva odovzdať svoj život ako obet do služby Bohu a jasne a jednoznačne sa vymedziť voči okolitému svetu. Neznamená to stať sa sektárom, ktorý má len svoju pravdu a pohŕda všetkými okolo. Ten istý apoštol píše v Prvom liste Timotejovi v 3. kapitole, aké vlastnosti musí mať biskup. Jedna z charakteristík znie: Musí mať dobrú povest aj u tých, čo sú mimo cirkev. Takúto vlastnosť musí mať nielen →

pokračovať, kým platil súhlas oficiálnych miest aj za cenu toho, že nebolo čas na vypracovanie detailov. Projektanti Jan Komrska a Ján Číčel išli na doraz a stavebné práce projektovali len s jednotyždňovým predstihom, pričom väčšinu prác vykonávali brigádnici a laici. Napriek tomu mala stavba na vtedajšie pomery rekordné tempo, čo by nebolo možné bez Božej pomoci. Zázrakom bola aj ochrana stavebného povolenia. Stážnosti proti stavbe sa riešili na všetkých možných úrovniach. Od obvodného národného výboru cez mestský národný výbor, ministerstvo zdravotníctva, generálnu prokuratúru až po najvyšší orgán moci v krajinе – ústredný výbor komunistickej strany. Pán Boh predivne použil jednotlivcov a všetky stážnosti boli zamietnuté.

Aj pomoc našich zborov zo Slovenska, Tešínska, Čiech a Moravy, z iných denominácií (baptistov, kresťanských zborov i katolíkov), ale aj viacerých bratov zo zahraničia, sme prežívali ako prácu Ducha svätého. Úplne neznámi ľudia v štátnych podnikoch neuveriteľne vychádzali v ústrety. Cítili sme, že Pán Boh naklonil ich srdce a ukázal svoju moc už pri príprave sa na mestské siete, pri betónovaní stropov na budove alebo zháňaní stavebného materiálu. Len ten, kto žil v tejto dobe, vie, že nedostatok bol v socializme normálnym javom. A tu išlo o súkromnú stavbu a navyše o kostol. Pán Boh nás ochránil aj pred vážnym úrazom. Po tejto rekapitulácii Božej prítomnosti nasledoval dokumentárny film o stavbe. Čiernobiele záznam zachytil atmosféru nadšenia a o tridsať rokov mladších budovateľov, z ktorých už mnohí nie sú medzi nami. Zaujímavou spomienkou z druhej strany bol príhovor pani Matušíkovej, ktorá bola v čase stavby pracovníčkou stavebného úradu na obvodnom národnom výbere a mala na starosti našu stavbu. Spolu s ňou sme nahliadli do zákulisia rozhodovania štátnej moci, ktorej cieľom bolo všetko iné, len nie úspešné dokončenie stavby. Cieľom jej nadriadených bolo vylásiť za neplatnú dohodu medzi zborom a susedmi o zmene projektu smerom do záhrady. Pani Matušíkovej nám bola naklonená,

a tak jej to nakoniec spočítali. Ako, to už neupresnila. Na záver sme sa jej, aj keď s veľkým oneskorením, aspoň podčakovali a odovzdali kyticu kvetov.

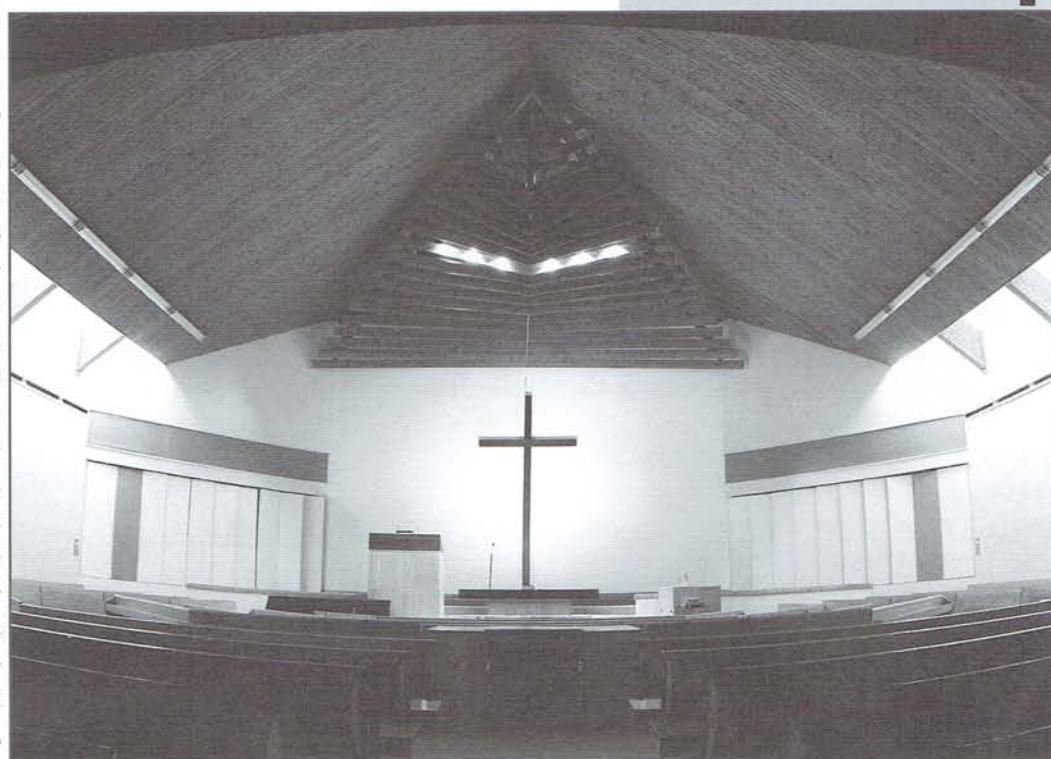
O svojich skúsenostiach pri stavbe modlitebne hovoril potom autor projektu Jan Komrska. O výzvach viery pre zbor v súčasnosti rozmyšľal Dušan Jaura.

Na záver sa konala panelová diskusia o stavbe, ktorú moderoval Juraj Kušnierik. Účastníkmi boli Štefan Markuš, Milan Číčel, Jan Komrska a Elena Andreová, ktorá pripomenula nezastupiteľnú úlohu žien pri stavbe. Všetci brigádnici na stavbe bývali samozrejme v rodinách. A hoci boli mnohé ženy zamestnané od pondelka do soboty, počas dvoch rokov výstavby robili všetko pre to, aby sa naši hostia cítili v Bratislave čo najlepšie. Štefan Markuš spomenul, ako Pán Boh obdaril pre obdobie výstavby náš zbor plný „pisárov“ zvláštnym darom, schopnosťou robiť odborné stavebné práce. Milan Číčel hovoril o udaní, ktoré naňho poslal jeho kolega, lebo vraj v pracovnom čase pracuje na stavbe kostola. Nebola to pravda, pretože mal v tom čase riadnu dovolenkú. Na záver účastníci diskusie nastolili otázku pre súčasníkov: Čo je pre dnešnú generáciu tou výzvou viery, ku ktorej nás povoláva Pán Boh?

Plní vďačnosti voči Pánu Bohu sme slávnosť ukončili modlitbami. ■

popredný pracovník v cirkvi, ale každý. Výlučnosť, ktorú od nás žiada Pavel v Liste Rimanom nás však nesmie viesť k pocitu nadradenosťi, pretože to nebude dobrú povest.

Práca na stavbe modlitebne znamenala dať svoje telo ako živú obeť Bohu, a to takým spôsobom, že pomáhala budovať dobrú povest cirkvi. Na začiatku bola dobrá povest jednotlivých členov a návštěvníkov zboru. Nepriatelia stavby chceli, aby uličný výbor komunistickej strany vzniesol protest proti stavbe, aby to znelo ako hlas ľudu. Predseda uličného výboru poznal jedného nášho brata. Odmiel protest proti stavbe s odôvodnením, že ked sú v cirkvi na Cukrovej ulici viacerí takí ako brat, ktorého poznal, potom on nevidí dôvod protestovať. Bratova dobrá povest tak, aj po jeho smrti, pomohla obhájiť stavbu modlitebne. Okolie, vďaka dobrej povesti, prijímal stavbu väčšinou so sympatiemi. Svedčilo o tom aj niekoľko legiend, ktoré kolovali v okolí. Neboli súčasťou celkom pravdivé, ale vyjadrovali sympatie. Práca na stavbe, vykonávaná ako obeť Pánu Bohu sa stávala a stáva duchovnou službou. Pri výstavbe tejto modlitebne sa to považovalo za samozrejmé. Celkom samozrejmé to ale nemuselo byť; stretol som sa aj s iným pohľadom, ktorý oddeľuje v službe Bohu telesné od duchovného. My sme to vtedy považovali za neoddeliteľné.

Našli sme v kronike

Bratia z východného Slovenska: Adam Andruščák, Andrej Straka, Michal Klein a Pavol Macej, 20. septembra 1975
Lebo lepší je deň v tvojich dvoroch než inde tisíc. Žalm 84,11

Ten najvzácnejší dar, ktorý sa nám od Boha dosťáva, je, že máme obecenstvo s tými, ktorých Pán Boh priviedol k sebe. K tomu nám slúži aj táto príležitosť pri prestavbe domu modlitby. Sme vďační, že aj tento text nás upomína k tomu, že radšej volíme sedieť na prahu domu svojho Boha, než bývať v stánoch bezbožníkov. Tak, ako sa tento dom skladá z mnohých súčasťí, ktoré sú spojené v jeden celok, tak aj my sme v Božej sile a láske pri počiatkoch tohto diela prišli položiť súčasť, ktorú ďalej po nás spoja v jeden celok bratia a sestry, ktorí prídu po nás. Každá kvapka potu vynaložená na tento dom, nech sa rozmnosi v slzy radosti. Pán žehnaj tomuto dielu i naďalej.

Brat Bašista, 26. novembra 1975

V dňoch 24. a 25. 11. 1975 sme zlepili všetky nosníky na prístavbu. Počas celej práce bol s nami výnimočným spôsobom Duch Boží. Všetko sa nám darilo, nemali sme nezhody ani väčšie úrazy a prácu, pôvodne plánovanú na päť dní, sme vykonali za dva dni.

Ďakujeme Ti, Bože, že si nám dal milosť viery v Teba a s ňou lásku k Tebe a cez túto lásku vzájomnú lásku a to vnútorné šťastie, ktorého pôvodcom si Ty, a bez ktorého by nás život bol pustý. Pozdravujeme Ča, Pane, v dielach ducha a rúk, ďakujeme Ti za všetko a prosíme Ča, Pane, urýchli vyplnenie prosby Tvojho Syna, nášho Pána Ježiša Krista, ktorý pri poslednej večeri prosil za nás, „aby boli všetci jedno, ako si Ty, Otče, vo mne a ja v Tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma Ty poslal“.

Kazateľ Ludovít Fazekaš z Levíc, 9. júla 1976:

Bratislavskí bratia nám povedali, že potrebovali práve teraz takýchto ľudí, ako sme boli my. Že sa obávali šalovania, a predsa sa to urobilo. Ďakovali nám aj za duchovné povzbudenie, ktoré od nás prijali. Sme potešení tým, že sme im mohli pomôcť. Ved' to je nakoniec najväčšia radosť, keď druhému radosť urobíme. V tom je plnosť života. Požívanci majú nakoniec pocit prázdnoty, tí, ktorí sa rozdávali, „mali ľažký život, ale žili“. Okrem tohto požehnania sme sa tu aj mnohemu naučili, napr. veriť v budúenosť Božieho ľudu, ktorý sa nesmie báť a zo strachu sa utiahnuť a robiť kompromisy. Tento neohrozený Duch nebojácnosti, smeľej dôvery veje dnes v Bratislave. Bratia zažívajú mnohé dôkazy Božej moci na tomto základe. Zvláštnym spôsobom sa stavba tohto „kostola“ v strede mesta stala svedectvom o Božej existencii, človeka pretvárajúcej moci a novú spoločnosť vytvárajúcej sile. Kým niekde badať tendenci skôr sa utiahnuť, ukryť, utajit', aby o nás nevedeli a dali nám pokoj, tu je tendencia opačná: Nech len o nás vedia, nech nás vidia, nech počujú o našom Pánovi. Tento dôkaz je veľmi potrebný v dnešných okolnostiach. Bez vedomia, že Boh je živý a že nás vysiela premáhat' svet, cirkev nerastie a nemá budúenosť.

A tak sa táto stavba stáva nielen hmotným budovaním mŕtvykh kameňov, ale aj duchovným budovaním živého spoločenstva. ■

SPOMIENKY

Daniel Jurčo, Prešov

Len sa maj na pozore a veľmi ostríhaj svoju dušu, aby si ne-zabudol vecí, ktoré videli tvoje oči, a aby neuhli z tvojho srdca po všetky dni tvojho života, a oznamíš ich svojim synom i synom svojich synov. 5M 4:9

Stavba novej modlitebne v Bratislave v rokoch 1975 – 1977 to bol môj svet. Od detstva som vyrastal v prostredí zboru, ktorý som miloval. Nevedel som si predstaviť život bez neho, iná alternatíva pre mňa nebola.

Sledoval som s napäťom celý vývoj „rekonštrukcie“ starej budovy až po zakopanie sa do záhrady, aby sme nerušili susedov. Ako cirkev sme boli nepohodlní, preto sme šli dolu pod úroveň prízemia. Nestali sme sa však suterénom v spoločnosti, ale všade sa o nás hovorilo. Boli sme svedectvom poctivej práce, vynikali sme aj službou druhej mlie. Niektorí bratia pracovali za rohom Cukrovej na prestavbe zasadačky uličného výboru komunistickej strany. Až oveľa neskôr mnohí pochopili význam tohto činu.

Myšlienka spolupatričnosti celej cirkvi ma sleduje dodnes. Všetky zby stavali jednu modlitebnu. Učil som sa poznávať,

že nie sме sami. Všade v komunistickom Československu žijú bratia a sestry spojení v Pánovi Ježišovi. Všetci členovia prinášali svoje úspory, ktoré sa menili na drevo, kameň, tehlu, cement, železo.

Sledoval som zápas, či bude všetko anonymné. Boli bratia, ktorí zdvihli prst a hovorili: netreba evidovať žiadne mená! Ale naša cirkev a stavba modlitebne mala ľudí s menami a ich príbehmi. V životoch ľudí ostáva Božia stopa, o ktorej treba hovoriť a svedčiť.

Nezabudnuteľná udalosť bola, keď našu stavbu v jedno sobotné ráno obsadila Verejná bezpečnosť, chytia tu nebezpečného vrahov z nočnej tragickej udalosti. „Majster zo stavby“ pomohol, tak písal vtedajší Večerník. Oficiálne miesta verejne podákovali cirkvi za pomoc!

Pri budovaní novej budovy vznikali aj napäťia, krízy vztahov. Do konca však života nezabudnem na silnú skúsenosť pri Večeri Pánovej tesne pred posviackou novej modlitebne. Všetci sme plakali, lebo sme videli jeden druhého prosiť o odpustenie! Nastal čas zmierenia. Do novej modlitebne sme chceli ísiť čistí a vďaka svätému Duchu, ktorý nás vtedy mocne previaľ, sa tak aj stalo.

Martin Jurčo, Michalovce

Chcem sa rozporiňať na skutky Hospodinove, premýšľať o tvojich dávnych divoch. Žalm 77,12

Človek od narodenia po smrť prechádza niekoľkým obdobiami. Každá časť jeho života so sebou prináša niečo zvláštne, špecifické, neopakovateľné. Samozrejme, že podobne to bolo a je aj v mojom živote. O jednej zvláštnej a historickej etape sa chcem s vami podeliť.

Stavať modlitebňu počas komunistickej vlády – to vyzeralo ako neskutočný, nerealizovateľný sen, no v skutočnosti to bolo obdobie mimoriadnych Božích skutkov. Stavbu modlitebne Cirkvi bratskej v Bratislave na Cukrovej ulici vnímam v niekoľkých rovinách. Nedá sa zabudnúť na jej historický význam nielen pre bratislavský zbor, ale aj pre celú našu cirkev. Robili sa zbierky vo všetkých zboroch a pomáhalo sme si navzájom aj tým, že si ľudia brali dovolenky a prišli pracovať na stavbu. Tak mali bratia a sestry príležitosť budovať blízke vztahy a kontakty medzi sebou. Bolo to obdobie nielen stavebného, ale aj duchov-

Quo vadis, Cukrová?

Dušan Jaura

Na Cukrovú som prvýkrát prišiel v roku 1988, teda 11 rokov po vysviacke tejto modlitebne. Vtedy som bol pomerne čerstvý, ani nie dvojročný kresťan a dodnes si pamätam niektoré príbehy (doslova hrdinské eposy) z tej budovateľskej éry, v ktorej meno Gorbačov len málokto poznal. Jeden z mojich oblúbených je príbeh o výstavbe domu služieb na Starej Turej. Nebol som pri tom a poznám ho len z počutia. Pre istotu som si zo spoľahlivých zdrojov overil, že sa naozaj stal, že to je skutočnosť a nie mytológia Cirkvi bratskej...

Kde bolo tam bolo, bol raz jeden rozostavaný dom služieb na Starej Turej. V ospalom „husákovskom“ Československu sa vtedy stavalo pomaly, dokonca veľmi pomaly. Postavili sa základy aj prízemie, ale na prvé poschodie a dokončenie celej stavby už akosi nezostalo súl. Milan Jurčo, vtedajší staroturanský kazateľ meno „Gorbačov“ zaregistroval a začínajúcu perestrojku pochopil ako prísluš veľkých politických zmien, okrem iného aj vo vztahu štátu a cirkvi. Ako tajomník cirkvi mestu v rámci tzv. „Akcie Z“ ponúkol, že kresťania by mohli s výstavbou pomôcť. Mala to byť akási „PR“ akcia, ktorou chcel demonštrovať fakt, že kresťania sú pre túto spoločnosť užitoční a treba s nimi počítať. Mesto s takýmto návrhom súhlasilo a zobraťo na vedomie, že veriaci prispejú svoju „troškou do mlyna“. „Troška“ to ale nebola... Milan Jurčo obtelefonoval zboru z celej republiky a v piatok večer na Turú prišlo okolo 20 murárov a 60 pomocníkov. Zavčas rána sa s chutou pustili do práce a večer bola stavba hotová. To pochopiteľne vzbudilo veľký rozruch a v meste sa o tom ešte dlho hovorilo. Podobným príbehom je aj príbeh modlitebne, v ktorej sa už 30 rokov stretávame.

Ale prečo to spomínam, keď moju úlohou je krátko sa zamyslieť nad budúcimi perspektívami tohto zboru? Jednak preto, že naša prítomnosť a budúnosť súvisí s našou minulosťou a tiež preto, aby som krátko načrtol kontrast medzi „vtedy“ a „dnes“. Cítieme, že zrejme sa nedá dvakrát vstúpiť do tej istej rieky, že každá doba prináša vlastné výzvy a volá po špecifickom type hrdinov. Ako soľ potrebujeme prorokov, ktorí by vycítili znamenia doby a správne odhadli stav, v ktorom sa ako cirkev nachádzame. Potrebujeme prorokov, ktorí k tomu budú Bohom pomazaní, a ktorých hlas nebude prehlušený banálnymi zvukmi tejto doby. Ja ale nie som prorok, takže v krátkosti poviem len sám za seba ako „čítam“ dnešok a výzvy, ktoré pred nás kladie budúcnosť.

Doba sa zmenila a zmenil sa aj charakter nášho zboru. Pred tridsiatimi rokmi by mu asi dobre sedela metafora „hradu“: nás zbor bol predovšetkým rodinným spoločenstvom a útočiskom voči okoliu, ktoré kresťanstvu nebolo príliš naklonené. V tej dobe sa medzi nami našli ľudia, ktorých vizionársky zrak prenikol múrmami „hradu“ a začali hovoriť o potrebe vychádzat z hradu von, o potrebe angažovať sa v spoločnosti. Opatrné výlety sa po novembri 1989 zmenili na slobodný pohyb. Zmenilo sa aj naše chápanie cirkevi. Keď som v roku 1988 začal študo-

ného prebudenia.

Počas stavby modlitebne som vnímal Boha ako živého a mocného, ktorý veľmi často odpovedal na modlitby predinými skutkami. Videl som Boha v akcii a to ma nenechalo ľahostajným. V tomto období som urobil rozhodnutie na celý život, že chcem byť Bohu k dispozícii a chcem Mu slúžiť. Keď ma brat kazateľ Ciesar oslovil a pozval do služby, smial som sa ako Sára, keď jej anjel zvestoval, že v starobe bude mať dieťa. On ma napomenul a povedal, aby som sa za to modlil. A tak som kazateľom v Michalovciach.

Ján Ildža, Mokroluh:

Brigády na stavbe modlitebne som už predtým zažíval v Bardejove. Aj do Bratislavu sme chodili brigádovať z našej rodiny traja: ja, moja manželka, aj môj svokor Adam Andruščák, vtedy už 70-ročný dôchodca, tesár, spolu s celou skupinou takýchto starých bratov z nášho zboru (brat Klimek, brat Bučko, brat Adam Evin). Nebola to povinnosť, ale radosť. Vedľa to bolo niečo mimoriadne, že Pán Boh v tých časoch umožnil stavať modlitebne! Doma sme mali 5 detí, preto sme sa na brigádach streďali s manželkou. Brat Jurčo ju pridelil k brigádnikom z Tešínska, aby pri nich stála a sem-tam im niečo podala. To ale ešte dobre nepoznal jej pracovitosť. Nemohla len nečinne stáť, tak im miešala maltu a vozila ju na fúriku! Ešte dnes v spomienkach prežívame radosť zo služby a z obecenstva, ktoré sme na všetkých stavbách modlitební mohli skúšať. Niečo podobné prežíval Izrael pri stavbe chrámu.

Tatiana Borošová, Bernolákovo

Všetci v zbere sme boli nadšení Božou milosťou smiet' sa podieľať na tomto diele, ktoré konal Pán Boh. Každý týždeň prichádzali brigádnici z celého Československa, ktorých bolo treba ubytovať, a hoci sme ako päťčlenná rodina mali iba dve miestnosti, bolo pre našu rodinu veľkým požehnaním smiet' prijímať hostí. Spoznávali sme nových bratov a sestry a naša radosť rástla. Môj manžel bol veľmi nadšený stavbou a vďačný Pánu Bohu za možnosť smiet' sa podieľať na rôznych práciach. Keďže sme v tom čase svojpomocne stavali rodinný dom pre našu rozrastajúcu sa rodinu, nemohol na stavbe tráviť toľko času, koľko by bol chcel. Vtedy sme ešte nemali telefón, a tak keď ho na stavbe potrebovali, museli po neho prísť autom. Preto sme sa rozhodli, že stavbu nášho domu prerušíme, kým sa nedostavia modlitebňa. Počas stavby sme sa viaceré rodiny dohodli, že k obetavosti chceme viesť aj naše deti. Aby sme ako rodina mohli viac prispiet' na stavbu, oni sami sa zriekli napr. pudingu a keď sa blížili Vianoce, dohodli sme sa, že nebudeme kupovať darčeky. A tak sme prešívali, predĺžovali a obnovovali staršie šaty, párali a plietli zo starej vlny, aby sme pre deti na Vianoce pripravili darčeky. Jeden z chlapcov sa z vlastnej iniciatívy zriekol ovocného sirupu a pil len čistú vodu, aby sme ušetrené peniaze mohli dať na stavbu modlitebne. Keď bolo treba ubytovať viac hostí, deti sa ochotne zriekli svojich lôžok a spali na nafukovačkách. Boli to všetko iba maličkosti, ale pre deti to bolo veľmi dobré, lebo sa učili ochotnej obetavosti. Som za to, aj za všetko ostatné požehnanie, ktoré sme počas stavby prijali, veľmi vďačná Pánovi. ■

vat' teológiu, zdalo sa mi, že ak chcem naplno ohlasovať Boha, musím sa stať „náboženským profesionálom“, čiže kazateľom. Pod slovom „cirkev“ som mysel predovšetkým konkrétnu adresu, v Bratislave to bola Cukrová 4. Keď som o päť rokov neskôr skončil školu, ocitol som sa v politicky slobodnom prostredí plnom nových nečakaných výziev. Moje vnímanie cirkvi sa rozšírilo: „hrad“ sa zmenil na mystickú siet' ľudí, ktorí svoje povolanie Bohom realizujú v tom najrozmanitejšom prostredí. Vtedy som si prvýkrát povedal, že moju „farnosťou“ by mohla byť celkom dobre aj škola. Pre iných z vás zase biznis, diakonia, umelecké prostredie, dokonca politika... Siet' bola pekne rozhodená a ja som sa v nej cítil dobre: chránený a zároveň slobodne dýchajúci z plných plúc. Zdá sa, že tento potenciál nezostal skrytý ani nášmu okoliu: či už v dobrom alebo zlom, hovoria o „borcoch z Cirkvi bratskej“, ktorých vplyv je v spoločnosti omnoho silnejší, než by sa od tejto štatistiky takej malej skupiny ľudí čakalo. Povedzme si to na rovinu: je príjemné byť v takomto klube...

Ale má to aj inú stránku. Naši „borci“ sú vonku (v spoločnosti), a len málokto zostal dnu. Možno pripomíname futbalový tím, v ktorom sa mnohí pustili do útoku v nádeji, že sa im podarí streliť góly, ale nie je celkom jasné, kto zostal v obrane. Možno sme podecenili súpera, vedľa predsa o diablove sme už dávno nepočuli. Žeby aj on bol schopný dávať góly? Že by mohol byť smrteľne nebezpečný? Ak by bola naozaj pravda, že hráme s nezabezpečenou obranou, mohlo by nás to položiť na lopatky. Niektoré trhliny v defenzíve sú už cieľné: vidíme, ako sa rodina otriasa v samotných základoch, ako kolabujú manželstvá, vidíme úspešných, ale pekelné osamelých ľudí, ktorí si s tým nevedia dať rady...

Ako teda vybudovať dobrú obranu? Asi musíme pochopiť, že so samými útočníkmi zápas nevyhráme. Že tak, ako bolo pred 30 rokmi progresívnym hovorit' o aktivitách smerom von, dnes je potrebný protipohyb: potrebujeme Bohom obdarovaných ľudí, ktorí by svoje úsilie zamerali dovnútra cirkvi. Potrebujeme vystužiť obranu, mať odvahu prijať zodpovednosť za zverený post a povedať tak, ako kedysi Martin Luther: „Tu stojím, inak nemôžem.“ V dobe, v ktorej sa zakazuje zakazovať a ktorú ktori nazval „dobou popovinou“ musíme mať odvahu k akejsi „svätej redukcii“. Vybrať si cestu a tou potom dôsledne ísť. Vybrať si jednu cestu bude asi znamenat', že iné cesty nepreskúmame. Ale ľudský život je možno príliš krátky na to, aby sme nezáväzne hopkali kade tade. Je možné byť v sade a nakoniec zistíť, že sme neboli nikde. Zistíť, že sme vlastne nikdy nežili, lebo sme sa k tomu neodvážili.

Nech nám je Boh milostivý, aby sme zápas, v ktorom padlo také množstvo nádherných gól na pokon neprehrali. ■

foto: archív CB, Slavoj Čicel
Spomienkový blok pripravil Jozef Uhlík

Na slávnosti chýbali zástupcovia zborov, ktoré nám pomohli modlitebňu vybudovať.

Bola to naša chyba, pretože pozvanie sme poslali neskoro.

Touto cestou sa vám, bratia a sestry, ospravedlňujeme.

Jaroslava Fabríciová, Hrnčiarky - Krtina, suchý pastel 1982

Históriou ľudstva sa od úsvitu dejín ako červené nite, neraz sfarbené krvou, tiahnu cesty z neslobody ku slobode. Koľko ráz touto cestou putoval Izrael, koľko ráz ju prešli v neskorších obdobiach kresťania, ale aj celé národy. Cestami z neslobody je popretkávané aj Slovensko. Naposledy sme na jednu z nich vykročili pred osemnásťimi rokmi. Ako sa nám teda kráča?

Spýtali sme sa v niektorých našich zboroch:

BARDEJOV

Ondrej, 71 rokov

So zmenou režimu prišli nové možnosti, sloboda prejavu, iný štýl práce. Nebol som na to pripravený a bál som sa, že so slobodou prichádzajúca kultúra západu negatívne ovplyvní a poškodí duchovnú prácu. O týchto mojich obavách som nehovoril správnym spôsobom, v pravý čas a na pravom mieste. Ovládal ma duch zatrpknutosti, nesúhlasu a hnev. Prežíval som obdobie bez radosti zo svojho osobného duchovného života aj zo života zboru. No Pán Boh ma priviedol k poznaniu, že On je Pánom cirkvi. V pokání som si to uvedomil a vyznal. Nemôžem predsa navštěvovať zbor s duchom kritiky a súdu. Prežívam novú radosť zo spasenia, modlím sa nielen za svoje deti a vnúčatá, za náš zbor, ale aj za celú našu cirkev.

Silvia, 29 rokov

V čase zmeny som mala 11 rokov, vyrastala som vo veriacej rodine. Čoskoro po revolúcii sa konali v zbere anglické kempy, na ktorých som sa zúčastňovala. Neskôr som sa obrátila a začala som sa zapájať do rôznej zborovej práce, v kluboch pre deti zboru aj pre deti zvonka. Byť nielen účastníčkou aktivít, ale aktívne niečo robiť, je asi tá najväčšia zmena v mojom duchovnom živote. Som učiteľka, v minulosti by som nemohla pracovať v školstve a zároveň nezapierať svoje presvedčenie, dokonca byť aktívna v zbere. Zmena pomerov je výhoda, ale prináša aj zodpovednosť. Musím to dokazovať pred deťmi v škole a pred kolegami. Nie je to vždy ľahké.

Mária, 56 rokov

V mojom duchovnom živote sa zmenilo všetko. Po revolúcii som kvôli angličtine prišla na anglický kemp. Žila som naplno, ale bez osobného vzťahu k Pánu Bohu. Najdôležitejším ziskom pre mňa nebola angličtina, ale spasenie. Začali sme aj s mojimi 3 synmi

Prvý diskusný klub DIALÓGU

na námet Tibora Máhrika

viedol za redakciu Štefan Markuš.

Redakčne spracoval Bohuslav Piatko.

Pozvanie prijali: Rastislav Betina, (Bardejov), Ján Henžel (predseda Rady CB, Levice), Tibor Máhrik (Žilina) a Daniel Pastirčák (Bratislava).

Redakcia: Sloboda. Je to zvláštny predmet. Nevyučuje sa na žiadnej škole a predsa je tu. Spojenie slobody a maturity sme vybrali tak trochu symbolicky – je totiž osemnásť rokov od novembra 1989 a v osemnásťich sa maturuje. Ešte si pamätáme, že maturita sa skladá z dvoch časťí – z povinných a nepovinných predmetov. Ktoré boli, alebo sú naše povinné predmety, mám na mysli cirkev, jej pracovníkov a členov v podmienkach slobody ?

T. Máhrik: Chvíle slobody jasne ukážu, čo milujeme. Tých 18 rokov vyznieva rozpačito. Povinným predmetom je podľa mňa to, že cirkev by nemala opustiť slovo Božie a svedectvo o živom Bohu v spoločnosti. Takže – úcta k Bohu a záujem o záchrannu sveta, to sú naše dve povinnosti, za realizáciu ktorých sme v plnej miere zodpovední.

R. Betina: Keď sme v 89-om hovorili o slobode, tak sme vnímali predovšetkým politickú slobodu. Všetci si pamätáme na tú obrovskú eufóriu a očakávania, čo politická sloboda prinesie. Lenže ako kresťania vieme, že okrem vonkajšej slobody existuje vnútorná sloboda. A tá vonkajšia sloboda v podstate odhalila to, že vnútorene nie sме slobodní. Teraz myslím na spoločnosť. Život v slobodnej spoločnosti kladie oveľa väčšie nároky na jednotlivca, lebo od neho vyžaduje veľkú mieru osobnej zodpovednosti. Preto si trúfam povedať, že ako spoločnosť sme nezmurovali a dokonca sa obávam toho, že aj ako cirkev ešte tú maturitu máme pred sebou.

J. Henžel: Ja by som povedal, že sme zmaturovali, ale asi len v tom zmysle, že nezmaturuje len ten, koho zrazí električka. Takže – akosi sme zmaturovali, ale je veľmi otázne ako ...či so cťou, alebo len s odretými ušami. Skôr si myslím, že platí to druhé.

D. Pastirčák: Ja tak trochu nerozumiem symbolu maturity, v tomto kontexte, ale pokúsim sa. Maturita je skúška zrelosti. Pýtame sa teda, či dokážeme zrelo niesť svoju slobodu. Existuje tu jeden povinný predmet pre každého človeka, bez ohľadu na to, či sme žili v totalite, alebo žijeme v demokracii, a ten nám zadal Boh už narodením. Tým povinným predmetom je celoživotná výzva zvládnut' svoju slobodu. Od 89-eho sme v novej situácii, nadobudli sme občiansku, politickú slobodu. Žili sme vo vonkajšej neslobode. Cirkev do istej miery kopírovala autoritársky systém vtedajšieho

ZMATUROVALI S VENO SLOBODY

chodiť do zboru CB v Bardejove, aj keď doma mi to spôsobovalo veľké tŕňosti zo strany manžela. Začal sa vyhovárať, že jeho vážne problémy s alkoholom sú spôsobené tým, že sme sa pridali k „salvišom“ (hanlivé pomenovanie príslušníkov malých cirkví), hoci alkoholikom bol už niekoľko rokov predtým. Aj keď to nie je jednoduché, Pán Boh mi teraz voči nemu stále dáva silu k tichej, láskevej a obetavej službe, som povzbudzovaná modlitbami a pomocou mnohých mojich bratov a sestier. Svoj nový život sa snažím žiť aj pred ľuďmi z dediny, kde bývam, pred kolegynami – učiteľkami, pred deťmi.

BANSKÁ BYSTRICA

Slavo, 34 rokov

Mne sa dosť tŕňo hovorí o duchovnom živote pred a po roku 1989. Len pol roka predtým som sa rozhodol nasledovať Krista, takže môj osobný duchovný život pred rokom 1989 takmer neexistoval, hoci vďaka tomu, že som vyrastal v úprimne veriacej rodine, život zboru v Prešove bol súčasťou aj môjho života od malička.

To, čo sa dialo po roku 1989 v mojom živote nevnímam ako dôsledok politickej zmeny, ale ako dôsledok duchovnej zmeny u mňa. V podstate hned po revolúcii sme ako skupina chlapcov pod vedením Mariana Lipovského začali modlitebnú skupinku, čoskoro nato hudobnú skupinu, čo vyústilo do Klubu knihy života, v ktorom sa po nejakom čase stretávalo aj viac ako 200 mladých ľudí z Prešova a okolia. Bolo to také malé prebudenie. Samozrejme, toto by nebolo bývalo možné pred rokom 1989. Takže, ak pod zmaturovaním zo slobody rozumieeme využitie

režimu. V niečom jej to pomohlo, v niečom ju to ničilo. Dnes nám nová spoločenská realita zasa vnučuje svoje hodnoty. Stojíme pred výzvou, hľadať také cesty duchovného života a cirkevného spolužitia, aby sme nevychovávali len ľudí závislých na autoritárskej štruktúre cirkvi, ale ľudí schopných slobodne sa rozvíjať a osvedčiť svoju vieru v otvorenej spoločnosti. V tom zmysle nikto z nás nezmatureoval, nikto nie je zrelý ...

Redakcia: Komunizmus my všetci chápeme ako totálne uzavretú spoločnosť. My sme žili uzavretu aj v cirkvi. Mali sme strach, žili sme v obavách. Myslite si, že sme sa zbavili strachu, keď teraz žijeme v otvorenej spoločnosti? Nebolo povinnosťou kresťanov zbaviť sa strachu, vyjsť do ulíc a otvorené sa prihlásiť k identite kresťana?

J. Henžel: Určite to povinnosťou bolo a myslím si, že to kresťania aj urobili. Mali sme Pochody pre Krista, Otvorené dvere a mnoho iných akcií na verejnosti, ale nie som si celkom istý, či sme sa tým zbavili strachu.

D. Pastirčák: Mne sa to zdá trochu zložitejšie. Príslušnosť ku kresťanstvu bola v určitom období v móde. Už sme neboli komunisti ale kresťania. Hlásiť sa ku kresťanstvu po revolúcii na Slovensku stalo politicky výhodným. Nebolo teda tŕňo, povedať, že človek je kresťan. Najväčší strach, ktorý mám, (máme) z toho, že nevieme hodnoverne čeliť otázkam. Tvárim sa, že máme odpovede, hoci ich nemáme. Možno tie pochody mali zahnáť strach, ale nezahnali ... otázky zostávajú ... Cirkvi hrozí úzkosť z otvoreného priestoru. Vytvárame, podobne ako na západe, sklenkové prostredie kresťanskej subkultúry. To nás má chrániť pred otázkami, ktoré prinášajú rôzne myšlienkové prúdy, ekonomicke a sociálne problémy. Toto uzavretie sa je možno bezpečné, ale neplodné. Tu kdesi je naša nesloboda.

T. Máhrik: Cirkev je zvláštne spoločenstvo, ktorému Boh zasľúbil, že ho dovedie až do konca dejín. Od zmeny spoločensko-politickej klímy má vždy nové a nové výzvy, ktorým čelí, ale na druhej strane, my ani nie sme prioritne povoľaní klášť si otázky, ale k svedectvu. Cirkev je spoločenstvo svedkov, ktorí nesú evanjelium, teda menej majú hovoriť o sebe a viacej o Tom, ktorý nás zachraňuje. V atmosfére súčasnej slobody je niekedy ľahšie skĺznuť do množstva otázok, ako prísť na verejnosc' s jasnými odpoveďami, ktoré Písmo zjavuje. Na to treba kus odvahy. Žijeme v postmodernej spoločnosti, kde je „in“ nemat' odpovede ale mať množstvo otázok. A potom zrazu, keď príde kresťan, ktorý má odpovede, môže byť označený za človeka schematického, za človeka, ktorý vidí svet

čierno-bielo. Mať jasné odpovede neznamená žiť v čiernobielem svete a na druhej strane v sklenku môže uviaznúť aj ten, ktorý má veľa otázok. Takže uznávam, že táto doba priniesla nové výzvy a otázky, ale my máme odpovede, ktoré sú platné na večné veky.

R. Betina: Vrátim sa ešte k téme slobody a strachu. Tá otázka predpokladá, že v neslobodnom režime sme žili v strachu. Ale to nie je celkom pravda, veď človek, ktorý je vnútorné slobodný môže žiť bez strachu aj v neslobode. Ja sa pamätam na mnohých našich otcov a matky, pri ktorých bolo úplne evidentné, že aj v čase politickej neslobody žili zbavení strachu a žili ako slobodní ľudia, lebo mali vnútornú slobodu. Myslím si, že dnes čelíme úplne iným strachom, akým čelila cirkev v neslobode. Neviem ich narýchlo definovať, ale možno jeden z takých strachov je – ako plávat'

možností, ktoré nám sloboda ponúka, myslím si, že sme vtedy v Prešove zmaturovali.

Som dosť optimista, mám rád zmeny a dobrodružstvo. Preto sa mi život v z bore v slobodnom svete zdá veľmi zaujímavý a vzrušujúci – čo neznamená, že ma to občas nefrustruje. Nevnímam ho však ako ohrozený vzhľadom na pokušenia zo sveta.

Možno však práve preto som často rozčarovaný, keď sa ľudia v z bore stážujú na niekto-

proti prúdu dnešnej doby, ktorá preferuje konzumný štýl života a mne sa zdá, že sa cirkev trošku vezie na konzumnej vlne. Ďalej sú tu mnohé morálne otázky. Mám pocit, že cirkev má obavy veľmi jasne a nahlas sa postaviť za niektoré morálne kresťanské zásady zo strachu, aby sme neboli zosmiešnení ako nejakí spatočníci a konzervatívci.

J. Henžel: Ja si ale myslím, že nie je celkom opodstatnené, aby sme stavali do protikladu slobodu a strach. V Biblia stojí, že strach vyháňa láska, nie sloboda. A že naši otcovia a starí otcovia nemali strach, aj keď žili v totalitnom neslobodnom režime, bolo preto, lebo mali lásku. Lásku ku Kristovi a tá z nich vyháňala strach, i keď niekedy za to platili horším zamestnaním, obmedzenou či

ré „slabiny“ cirkvi a majú príliš skeptický pohľad na budúcnosť cirkvi a na jej možnosť úspešne „konkurowať“ svetu. Ja verím, že cirkev na to má, lebo jej Pán na to má.

BRATISLAVA

Milan, 51 rokov

Za občiansku slobodu som vdľačný. Pamätam si na radosť akú sme v r. 1989 mali. Dobre viem aj osobne, čo to stálo, byť kresťanom za totality. Ako kresťan si však vážim osobnú duchovnú slobodu pochádzajúcu z milosti vo viere a z poznania pravdy o Kristovi.

Ako vtedy tak aj dnes, našim hlavným maturitným predmetom je to, aby sme žili ako veriaci ľudia v otvorenosti, slobode a v láske. To sa u mňa nemení. Skúšky z tohto predmetu človek skladá etapovite, počas celé-

žiadnu kariérou a dokonca aj väzením. Musíme sa trochu vrátiť do biblickej história. Napríklad v Knihe Sudcov čítame, že každý robil to, čo bolo správne v jeho vlastných očiach. A to boli najhoršie obdobia v dejinách. V inom historickom období, v časoch rímskej okupácie Palestíny, Ježiš vyčítal farizejom a zákonníkom ich neslobodu. Oni sa mu vzopreli a hovorili, že sú synovia Abrahámovi a nikdy nikomu neslúžili. Ale on im povedal: „Ak vás Syn vyslobodí, vtedy budete naozaj slobodní“.

D. Pastirčák: Vrátil by som sa ešte k tomu, čo hovoril Tibor o svedectve. Toto treba podčiarknúť. Jediný autentický jazyk, ktorým môžeme hovoriť o Bohu je svedectvo. To je však iba jedna časť problému. Za komunizmu bol svet čiernobielý. My sme boli tu, oni tam, ale teraz je tu celé spektrum najrozmanitejších myšlienkových duchovných prúdov. Kresťania majú sklon démonizovať konkurenčiu bez toho, aby rozumeli, o čom to-ktoré náboženstvo, či duchovný prúd hovorí. Pôsobí to smiešne a ubera nám to na dôveryhodnosti. Takto si kresťania možno obhája pre seba svoju vieri, nebudú však schopní komunikovať s prostredím okolo seba. Potrebujeme odvahu na svedectvo o tom, čo s Bohom prežívame, ale aj odvahu vstupovať do nových skúseností, a hľadať poctivo nové odpovede na nové otázky.

Citáty na tému sloboda povyberal z rôznych prekladov Biblie Emil Komárik.

1. K. 8:9

Len dbajte, aby tátó naša sloboda nebola na pohoršenie slabým

2. K 3:17

Ved' Pán je Duch, a kde Duch Pánov, tam sloboda.

G 5:13

Lebo vy ste k slobode povolaní, bratia. Len aby vám sloboda nebola zámenkou (povoľovať) telu, ale v láske slúžte si vospolok.

1. Pt 2:16

Ako slobodní, ktorým sloboda nie je zásterkou zlosti, ale ako Boží služobníci!

5. M 24:5

Ked' si niekto vezme novú ženu, nepojde von do vojny, ani sa nevzloží na neho nijaká vec.

Slobodný bude pre svoj dom jeden rok a bude sa radovať so svojou ženou, ktorú si vzal.

1. Kor 7:21

Si povolaný ako sluha? Nedbaj na to; ale ak tiež môžeš byť slobodný, radšej použi.

1. Kor 7:22

Lebo v Pánovi povolaný sluha je oslobodený Pánov; podobne aj povolaný slobodný je sluha Kristov.

1. Kor 9:1

Či nie som apoštol? Či nie som slobodný? Či som nevidel Ježiša Krista, našeho Pána?

Či nie ste vy mojím dielom v Pánovi?

1Kor 9:19

Lebo slobodný súc od všetkých všetkým som sám seba dal do služby, aby som získal čo najviacerých.

Ef 6:8

vediac, že čokoľvek by jeden každý učinil dobré, to si odnesie od Pána, bud' sluha bud' slobodný.

Jn 8:33

Odpovedali mu: „Sme Abrahámovo potomstvo a nikdy sme nikomu neotročili.

Akože hovoríš: ,Budete slobodní“?!"

Jn 8:36

Až ked' vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní.

1Pt 2:16

Ako slobodní, ale nie takí, čo slobodu majú za prikrývku zloby, ale ako Boží služobníci.

Job 3:19

Tam je malý i veľký, aj otrok je tam slobodný od svojich pánov.

1. K 7:22

Lebo otrok, v Pánovi povolaný, je Pánov osloboedenec; a podobne slobodný, (v Pánovi) povolaný, je Kristov zotročenec.

1. K 9:1

Či nie som slobodný? Či nie som apoštol? Či som nevidel Ježiša, nášho Pána?

Či vy nie ste moje dielo v Pánovi?

1. K 9:19

Lebo hoci aj slobodný od všetkých, dal som sa do služby všetkým, aby som čím viacerých získal.

G 3:28

Nie je ani Žid ani Grék, nie je ani otrok ani slobodný, nie je ani muž, ani žena, lebo všetci jedno ste v Kristovi Ježišovi.

Rim 4:7

Blahoslavení tí, ktorým sa odpustili neprávosti a sú oslobodení od hriechov.

Rim 6:22

Ale teraz, ked' ste oslobodení od hriechu a stali ste sa Božími služobníkmi, máte z toho úžitok na posvätenie a nakoniec večný život.

Rim 7:6

Ale teraz sme oslobodení od zákona, lebo sme zomreli tomu, čo nás držalo v zajatí, aby sme tak slúžili po novom, v Duchu, a nie po starom, podľa litery.

ho života. Či sme touto cestou v zboroch išli, musí posúdiť každý z nás. Ja osobne mám skôr obavy ako istotu.

U mňa sa zmenilo to, že môžem znova a znova vstupovať do nového prostredia, kde mám otvorené dvere, byť tam, kde to predtým bolo vylúčené, že môžeme viesť nevýlučnú a neuzavretú komunikáciu, doma aj vonku, že nie sме nútene ani sa nemusíme uzatvárať, a že môžeme konfrontovať našu vieru s vierou iných, že môžem prezentovať svoju prácu doma aj v zahraničí.

Milena, 55 rokov

Zmenili sa hlavne možnosti sebarealizácie. Pred rokom 1989 som si nevedela predstaviť, že budem pracovať v zamestnaní, ktoré bude zároveň mojím poslaním. Rozmanité možnosti uplatnenia sa v civilnom, nesekulárnom svete, však zužujú moju kapacitu venovať sa práci vo vlastnom zbere. To vnímam ako jedno z význych ohrození našej generácie.

Na druhej strane sú úžasné možnosti služby zboru alebo celej cirkvi v okolitom svete prostredníctvom takých aktivít, ako je služba det'om (škola), starším a chorým (Betánia), sirotám (Návrat), nezamestnaným ženám (Nadácia Integra) atď.

Som nadšená tým, že konečne môžeme aj my, naša generácia, alebo generácia našich detí, zažiť, čo je to zahraničná misia. Pred rokom 1989 nám pomáhalo mnohí ľudia z bohatých krajín. Dnes sme my na rade podporovať slabších a chudobnejších v rozvojových krajinách sveta. Toto dalo úplne iný, nový rozmer nášmu duchovnému životu.

**Do diskusie na tému:
Ako zvládame slobodu
v našich zboroch,
sa môžete zapojiť svojimi
postrehmi a skúsenosťami
aj vy na adrese:**

www.mesacnikdialog.sk

T. Máhrik: Typický príklad oslobodenia alebo pohybu od neslobody k slobode je Izraelský národ vyslobodený z Egypta. Tento príbeh nás stavia pred dve dôležité otázky: sloboda „z“ čoho a sloboda „k“ čomu. Izrael bol vyslobodený „z“ otroctva na to, aby bol voľný „k“ službe Hospodinovi. To platí aj dnes. Cirkev sa musí nechať oslobodiť od súčasných podôb vnútorného otroctva, aby mohla radostne slúžiť Hospodinovi. Len vtedy bude osožná svetu.

Redakcia: Tol'ko o povinných maturitných predmetoch. To, ako maturujeme z nepovinných predmetov, teda z tých, ktoré si môžeme vybrať v slobodnom svete a ako ich zvládame v našich zboroch a v našej cirkvi, budú témy našich ďalších diskusných klubov. Lebo sú to témy nášho dnešného každodenného života, ktorým sa na stránkach nášho nového časopisu chceme a budeme venovať. Ale ešte jedno, dnes posledné kolo. Odznel tu názor, že predsa len sme ani po osemnásť rokoch slobody ešte nezmaturevali. Ako to cítite vy? Z čoho ste vy osobne ešte nezložili skúšku dospelosti?

D. Pastircák: Ja si myslím, že zo slobody sa nedá zmaturovať, bod dospelosti v tomto ponímaní neexistuje. Ak mám pomenovať to, v čom sa cítim byť nezreľý, tak je to schopnosť niesť vlastnú samotu, najťažšie bremeno slobody. Žiť slobodne znamená žiť s mnohými otázkami, o ktorých viem, že mi na ne nikto nedá odpovedeť. Je to výzva opriev' sa o Pána Boha, výzva k väčšej viere. Je to oveľa ďažšie, ako keď sme žili v komunizme, veci boli čiernobiele a človek sa viac opieral o zomknutú skupinovú identitu.

T. Máhrik: Rád by som v budúcnosti kedykoľvek vyznal: „Dobrý boj som bojoval, vieri som zachoval.“ Viera je beh na dlhé trate. Niečo je za nami, niečo pred nami. Počas tých osemnásť rok slobody som v osobnom živote zlyhal niekoľkokrát a padol do mnohých pascí, na ktoré som nebol vnútorne pripravený a s ktorými som nerátal. Tam som určite nezmatureval ... takže stále sa učím žiť z milosti. Ak ma niečo bolí v „cirkevnej rovine“ tak to, že za tých osemnásť rok slobody nerastieme a v evanjelizácii zdaleka nie sme takí akční a progre sivní, ako bola prvá cirkev v časoch rímskeho impéria, ktorá bola schopná plánovalo sa rozširovať, zakladať nové zbory a finančovať ich. Myslím si, že v takomto spôsobe rozmyšľania na medzi-zborovej úrovni na Slovensku, máme z maturity pred sebou opravný termín.

R. Betina: Apoštol Pavol na jednom mieste hovorí: „Vy, ktorí ste ženatí, žite tak, ako keby ste neboli ženatí, vy ktorí pláchte, ako keby ste neplakali, ktorí sa radujete, ako keby ste sa neradovali, ktorí kupujete, ako keby ste nič nevlastnili.“ Je to pre mňa veľká výzva, ako spojiť vo svojom živote na jednej strane angažovanosť v dnešnom svete, teda mať účasť na tom, čo dnešný život prináša a na druhej strane mať vnútorný odstup od toho všetkého tak, aby som si zachoval vnútornú slobodu a nezávislosť od všetkého, čím tento svet žije. Myslím si, že je preto mnou ešte dlhá cesta, ale mám pocit, že Pán Boh mi pomáha práve tým že, mi pribúdajú roky, a čím som starší, tým viac sa cítim cudzincom tu na zemi. Čím som starší, tým viac sa mi zdá, že všetko, čo sa okolo mňa deje, je pre mňa niečo neznáme, že sem nepatrím. Verím, že s pribúdajúcim vekom ma bude Pán Boh oslobodzovať od tohto sveta v tom zmysle, aby som raz bol pripravený očakávať budúci svet, ktorý na nás čaká, a do ktorého ma jedného dňa zavolá. Žijem proces vnútorného oslobodzovania sa od toho, čím žijem tu, aby som raz bol úplne slobodný pre to, čo má Boh pre mňa pripravené.

J. Henžel: Človek je závislý tvor a závislými budeme vždy. Uvedomujem si, že som občas závislý na tom, na čom by som nemusel byť, a nie na tom, na čom by som mal byť. Keby som to mal povedať slovami apoštola Pavla, ktorý o sebe vyrieckol: „Už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus. A to, čo teraz žijem v tele, žijem vo vieri v Božieho Syna, ktorý si ma zamiloval a seba samého vydal za mňa.“ (G 2:20) Takýto vzťah závislosti, založený na láske obetavej láske, to je to, čo sa stále učím, a z čoho som ešte nezmatureval a neviem, kedy zmaturujem.

V tejto časti časopisu začíname napĺňať ďalšie z našich predsačatí.

V rubrike **Náš host - váš zbor** budeme zbory, ich činnosť, aktivity a tvorivosť vynášať z domácej anonymity na celoslovenské cirkevné pódium.

Chceme tak trochu narušiť pokojný, do seba uzavretý, mnoho ráz nesmierne bohatý život v našich zboroch, a prispieť k vzájomnému poznaniu a posilneniu súdržnosti medzi nami. A prečo začíname práve v Žiline? Ak by sme to mali brať podľa abecedy, tak „poslední sa stali prvými“, v skutočnosti však preto, lebo vydávajú FAJA a teda majú skúsenosti s tvorbou časopisu.

Takže sa predstavia sami.

ŽILINSKÉ ZBORY

foto: Lubo Bechný

Vznik zboru: 27. 1. 1991

Doterajší kazatelia: JUDr. Vlado Fajfr (1991-1993),

Mgr. Dušan Jaura, PhD (1993-1996)

Od r. 1998 Ing. Tibor Mährík

Asistentka: Mgr. Eva Bechná

41 právoplatných členov + 37 detí

+ cca 40 návštěvníkov

Samostatná stanica: Dolný Kubín, 12 členov + 6 detí

Júl 2007 – samostatný kórejský zbor cca 70 členov

Bohoslužby:

Ne: 09.30 bohoslužby

(v koncertnej sále ZUŠ L. Árvaya, Dolný val 12)

Ut: 17.00 mladší dorast

St: 18.00 biblická hodina

Pi: 18.00 starší dorast + mládež

Adresa: Zbor Cirkvi bratskej, Halašova 9, 010 01 Žilina, tel. 041 7645601, www.cbza.sk

Tak takto si tu nažívame. V nedelu tak sto, plnoprávnych členov nad päťdesiat. Väčšina z nás sme prvou generáciou kresťanov, len zopár sa môže pochvíliť, že pochádza zo živej kresťanskej rodiny. Ked' prišiel brat kazateľ Mährík (1998), boli sme tu prevažne mladé rodiny s bábätkami. To už dávno nie je pravda, lebo tí kedysi „mladí“ sú už štyridsiatnici a naše bábätko budú možno o pár rokov zakladat nové zborové rodiny. Ale tak to v zdravom zbere má byť. A čo všetko sa tu u nás dialo a deje?

Nedel'né bohoslužby

sme mávali v našej budove na Halašovej ulici. V roku 1998 sa nás schádzalo 20-30. Rast zboru si vynútil úpravy suterénu, pretože bohoslužobné priestory ani obývačka postupne

s kuchyňou v byte kazateľa nestáčili. Od r. 2001 nám bolo už tak tesno, že sme museli hľadať iné riešenie. Na skôr Bábkové divadlo v centre mesta a neskôr koncertná sála ZUŠ L. Árvaya. Tam sme dodnes, ale túžime mať vlastnú modlitebňu.

Bohoslužby trvajú približne 90 minút. Liturgickú formu neustále upravujeme tak, aby bola zrozumiteľná všetkým, ktorí prichádzajú. Prijali sme model, v ktorom poslednú nedelu sa spieva len pri klavíri a učíme sa skôr staršie piesne, ostatné nedele slúži hudobná skupina, ktorá popri tradičných piesňach prináša do zboru aj piesne nové. Zvláštnosťou sú krátke príhovory detí, v ktorých participujú postupne všetci rodičia. Pred bohoslužbami máme v oddelenej miestnosti pol hodinové modlitebné stretnutie. Po bohoslužbách je priestor na rozhovory pri ľahkom občerstvení. Darmo, nedela je nedela.

Staršovstvo

je päťčlenné. Každý starší má isté zodpovednosti v zbere, najviše slúžia aj slovom. V staršovstve nikdy nechýbali ani sestry. Nestorkou a odborníčkou na účtovníctvo (profesionálne aj v zbere) je sestra Jana Hrabovská, Stanko Kollár je hospodár zboru a brat Miloš Myjavec pracuje s dorastom, a je aj podpredseda staršovstva. Za brata Kramára, ktorý poprosil o uvoľnenie, nastúpila v polovici volebného obdobia náhradníčka sestra Eva Bechná. Na stretnutia dochádzajú aj zástupca stanice v DK, Vlado Vraj alebo Danka Suchá.

Besiedka

Kedysi, za brata Jauru, sme ako mladé rodiny začínali s párom batoľatami v izbičke pre matky s detmi, kde nám z reproduktoru vysielať kázeň. V roku 1996 začala fungovať jedna 3-5-členná skupinka detí. Tie časy sú preč. V našom zbere je 50 % detí, resp. mládeže. Dnešná besiedka má tri skupiny, od 3-ročných detí až po 12-ročných. Od r. 2003 brat kazateľ inicioval týždenný letný tábor besiedky. Odvtedy ich máme každý rok. Zistili sme, že hodina v nedeli nikdy nevytvorí také úžasné skúsenosti a vzťahy, ako týždeň prežitý spoločne v prírode. Za päť rokov sme prebrali päť biblických postáv. Navyše, ku každej téme otvárame divadelnú výtvarnú a literárnu dielňu, ktorými prejde každé

dietá. Počas týždňa tak deti zažijú mimoriadne podnetné skúsenosti rozvíjajúce ich tvorivosť a talent. Tento rok sme sa vzdali nášho tábora a pripojili sa k celoslovenskému detskému táboru na Homôlke. Pre prácu s detmi je dôležitý spoločne strávený čas, preto keď sa len trochu dá, snažíme sa usporiadajť nejaký výlet aj počas roka. Väčšinou je dobrou príležitosťou Deň detí, ale na chutné opečené špekačky sa vždy nájde dobrý dôvod. Naším vrchným šéfom, ktorý je zodpovedný za fungovanie všetkých besiedok je Stanko Mores. K práci besiedky samozrejme patrí aj každoročná vianočná slávnosť, ktorá je veľkou radosťou nielen pre deti a učiteľov, ale hlavne pre rodičov a celý ostatný zbor. Keďže sa dostávame do štátia, keď prichádza demografický „útlm“, vedome sme sa rozhodli, že urobíme všet-

ko preto, aby besiedka v našom zbere fungovala vždy. Vnímame to ako principiálnu vec.

Dorast a mládež

Veková kategória 12-14

r. sa už usadila na Halašovej každý utorok. Vedúci sú vysokoškoláci z radosť mládeže. Je to náročná práca a nesmierne dôležitá, pretože dospievajúci ľudia sú veľmi zraniteľní a cesty k dospelosti čoraz zložitejšie. Z roka na rok si kladú ďažie otázky. Zanedbať alebo podceniť výchovu adolescentov môže mať fatálny dopad na budúenosť zboru. Vekové kategórie 15-18r a 18+ sa stretávajú v piatok. Po spoločných modlitbách a uctievaní piesňami, prípadne rôznych spoločenských hráčov sa rozchádzajú do samostatných priestorov k štúdiu Písma. Mladí sa nezriedka stretávajú v nedeli na ihrisku alebo v telecvični, tiež zájdu do kina, či na koncert alebo na J. Tisu do Bratislavu, vďaka život cirkvi má pokrývať ľudeka komplexe, nielen „nabíjať“ vedomosti z Písma“. Úžasné bolo vidieť našich mladých prichádzajú každú nedelu na modlitby, ku ktorým sa zaviazali na celý minulý školský rok. Vydržali. Rozhodujúcim stimulom bola Konferencia mládeže CB, ktorú v roku 2006 niesla na svojich pleciach práve naša mládež.

NoXcuse (Jančí Mährík)

Niektoří mládežníci a starší dorastenci sme prežili povolanie do služby hudbou. Okrem chválovej skupiny sme založili pred pár rokmi aj hudobnú skupinu noXCUSE (v preklade - bez výhovky). Hudbu máme radi a chceme ju rozvíjať na Božiu slávu. Je to skvelé médium, cez ktoré sme formulovali a prezentovali svoje myšlienky a názory. Spev je niekedy viac ako reč.

Fungujeme v zložení: klávesy, basgitara, bicie, husle, gitara, spev. Dvaja z nás sú z RKC. Hráme prevažne vlastnú tvorbu, ktorá sa pohybuje niekde medzi funky-jazz-brít pop. Texty sú v slovenčine a v angličtine. Chceme, aby naše piesne viedli ľudí k zamysleniu nad podstatou života a ku priamemu vzťahu so živým Bohom. V neposlednom rade túžime, aby hudobný štýl, ktorý hráme, priniesol kvalitnú alternatívnu a formoval tak hudobný výkaz mladých žijúcich väčšinou na komerčnej hudbe. Nie je to ľahká cesta, ale zatiaľ stále ideme vpred.

Máme za sebou niekoľko vystúpení v prostredí škôl, čajovniach, tiež v spolupráci s tretím sektorm a najmä na rôznych festivaloch a konferenciach. Nahrali sme 2 CD. Toto leto sme odohrali koncert na open air fest „Somewhere else“...

pokračovanie na strane 22

ČINNOSŤ A AKTIVITY

Z HISTÓRIE

Na VŠDS do Žiliny prichádzalo študovať množstvo mladých ľudí z celého vtedajšieho Československa. Mnohí z nich mali korene v Cirkvi bratskej. Už v 60-tych rokoch to bol súčasný tajomník RCB v Česku Karel Fojtík, v 70-tych rokoch Standa Stébel či Viera Garajová z Levíc, v poslednom desaťročí totality Tomáš Linzmaier a mnoho ďalších. Chceli sa stretávať a snívali i modlili sa za to, aby v Žiline vznikol zbor. Pán Boh viedol ich kroky najskôr na Mydlársku ulicu v centre mesta, kde získali podnájom a v susedstve sa schádzali ľudia z Kresťanských zborov. Tí ich pred úradmi zaštítili, aby sa mohli stretávať v ich priestoroch ako mládež a pozývať hostí (brata Ciesara, brata Krišku z BJB) a robiť menšie evanjelizácie a pod. Práca sa sľubne rozvíjala a keďže bratia Stébel aj Mazur zostali po skončení vysokej školy v Žiline, v r. 1978 tu bola oficiálne zaregistrovaná stanica Cirkvi bratskej. Neskôr patrila pod bratislavský zbor, neskôr na krátke časy pod Banskú Bystricu a po ustanovení zboru na Staré Turej prešiel zbor pod administráciu brata kazateľa Jurču. V roku 1981 cirkev kúpila dom na Halašovej ulici, ktorý sa po úpravách stal sídlom kazateľskej stanice a vo februári 1982 sa tu po prvý raz konali slávnostné bohoslužby. Kazateľovi Vladovi Fajfrovi v tom čase odňali v Ústí nad Labem súhlas na kazateľskú službu, a tak ho bratia zo Slovenska vyzvali, aby sa ujal žilinskej stanice aj so svojou americkou manželkou Ruth. Neskôr mu tu dokonca súhlas znova obnovili.

Koncom 80-tych rokov sa odstáhovala z cirkevného domu rodina Mazurová, v roku 1990 odišiel do kazateľskej služby do Vsetína aj brat Stébel. Po dlhých a nepríjemných tahaniciach so susedom sa konečne v roku 1992 podarilo ukončiť rekonštrukciu budovy na Halašovej, aj keď oproti pôvodným plánom v oveľa menšom rozsahu. Zároveň 27. 1. 1991 sa stanica v Žiline stala oficiálne zborom Cirkvi bratskej pod záštitou kazateľa Vlada Fajfra. V tom čase mal zbor iba šest členov, prevažne študentov. V 90-tych rokoch tu však vyrastá nová generácia mladých ľudí, ktorí vytvorili jadro zboru. V roku 1992 prišiel do Žiliny brat kazateľ Dušan Jaura, ktorý tu pôsobil do roku 1995. Od roku 1998 až doteraz pôsobí ako správca zboru a kazateľ Ing. Tibor Mährík. Za posledné roky pribudlo mnoho ľudí, zbor prešiel zápasom o identitu, pričom niektorí zo zboru aj odišli, ale následne sa vnútorné stabilizoval, a pustil sa aj do nováčkých aktivít. Za svoj vzor považujeme model antiochijského zboru. Modlímme sa za vznik nových zborov na Kysuciach a Orave. Našu budúenosť nevidíme v budovaní jedného veľkého zboru, ale viacerých staníc s optimálnym počtom 200 ľudí. Boh je úžasný a plný prekvapení. Nedávno sa Žilina stala prvým mestom na Slovensku, kde má Cirkev bratská dva samostatné zby. Kazateľom druhého - kórejského zboru sa stal brat Man Sik Youn.

v severoírskom Londonderry pred necelou tisíckou mladých. Naposledy sme hrali pri otváraní nášho mládežníckeho klubu „Odpôj sa“ v priestoroch Nadácie 21. storočia. Teraz sme všetci na VŠ, takže máme dobré možnosti službu rozvinúť a priniesť publiku nové oslovujúce piesne. Echom, keby sme tak mali vlastnú modlitebnu!!! Nemáme totiž kde v pokoji cvičiť... – ale – nemáme výhovorku.

Stanica Dolný Kubín

je našou stanicou od roku 2004. Predtým patrila pod zbor v Banskej Bystrici. Raz za mesiac chodia naši bratia do Dolného Kubína poslužiť slovom, určité obdobie cez zimu slúžil brat kazateľ každý týždeň biblickou hodinou. Dolnokubíncania sú skrátka naši. Ich radosti sú našimi radosťami, ich trampoty sú našimi trampotami. Je ich tak málo, že nebolo ľahké všetkých si rýchlo zapamätať: Vrajovci, Bencúrovci, sestry Suché, Brogyányiovci, sestra Poliaková, Meškovci... Snažíme sa ich pozývať na všetky akcie, ktoré organizujeme. Už by nám chýbali na letných táboroch, sú našimi osobnými priateľmi, súčasťou nášho zborového života. Paradoxne, v 80. rokoch mal DK okolo 30 členov a Žilina 4.

LZT

Tajomná skratka znamená „Letný zborový tábor“. Prvý sa konal v roku 2002 na Reváni blízko obce Kľačno. Ľahko sa rodil a presadzoval, ale dnes už patrí do kalendára všetkých zborových rodín ako niečo samozrejmé. Ani sa nám nechce veriť, že toto leto bol už 6. ročník. Cieľom je byť spolu. Stretnúť sa všetky generácie mladších aj starších, prípadne aj tých najstarších. Nikdy nechýba vážny program – prednášky o manželstve a rodičovstve, ale aj veľa zábavy a športovania. Je to ideálny priestor, ako sa lepšie spoznáť, ako budovať vzťahy. Ľudia sa z roka na rok viacej otvárajú a hlbšie zdieľajú. Ľud Novej zmluvy nemá prikázané „týždenné sviatky“, ale prikázanie lásky po takomto tábore priam volá. Potrebujú to rodičia, ale i deti. Zbor si tak môže uchovávať svoje zdravie a životaschopnosť.

Noemi

je pozoruhodný jav v evanjelikálnom svete na Slovensku. V roku 2003 prežili manželia Kollárovci povolenie rozbehnúť kresťanskú zoznamovaciu službu. Venovali jej štyri roky popri Stankovom civilnom zamestnaní a Jankinej starostlivosti o dve malé deti. Ich počítaním prešlo 1242 ľudí, podľa ich neoficiálnych informácií zhruba 30-40 párov začalo na základe zoznamenia v Noemke budovať väčnejší vzťah. Dostali dokonca zopár svadobných oznámení. Tento rok na jar presunuli celú agendu na podobnú kresťanskú službu do Čiech. Práca sa natol'ko rozrástla, že ju nebolo možné udržať len na dobrovoľnej báze. Navyše, Kollárovci sa plánujú ešte rozrást.

Ekuza

Ekumenické vzťahy v Žiline boli vždy živé. Už za brata kazateľa Stébela sa často navštěvovala evanjelická mládež s mládežou CB a robili spoločné akcie. S príchodom br. Mährika dostala novú dimenziu. Už niekoľko rokov fungujú vzájomné stretnutia sa farárov a pastorov všetkých žilinských cirkví pod názvom Ekuza. Každý rok v januári pripravujú spoločne týždeň modlitieb za jednotu kresťanov a v júni spoločné modlitby za mesto.

Práca s mladými má zmysel

Ako sme už spomínali na inom mieste, pred rokmi bol náš zbor tvorený predovšetkým mladými rodinami s bábätkami. Pár tínedžerov, ktorí sa tu našli, si zaslúhovalo našu pozornosť. Mesačný experiment stretnutí s tromi 12-ročnými, ktoré viedol brat kazateľ v r. 1999, ukázal, že čas začať systematickú prácu s dorastom dozrel. Najskôr malá skupinka, neskôr dorastli aj ďalšie deti a dnes už máme skupiny tri: mladší dorast, starší dorast a naozajstná mládež, jadrom ktorej sú naši prví „pokusní králici“. Pri zrode toho všetkého stáli manželia EVA a MILOŠ MYJAVCOVCI, ktorí pri svojich zverencoch stojia verne dodnes.

Kedy ste začali s dorastom?

E: Začali sme asi pred 8 rokmi s cca 4 dorastencami (1 dievča, 3 chlapci), ako pomocníci Dannyho Jonesa, ktorý bol poverený touto službou. Okrem pravidelných stretnutí sme sa snažili využiť víkendy na rôzne výlety a turistiku, kde si mladí pozývali svojich rovesníkov. Tak sa rady veľmi rýchlo rozšírili o dve dievčatá, s ktorými sme potom začali osobnú biblickú skupinku, čo si myslím, že nám pomohlo vybudovať veľmi fajn vzťahy a zakotviť dievčatá vo viere i v cirkvi. Dnes sú z týchto našich prvých dorastencov už pomaly končiaci vysokoškoláci a pracovníci v zbere, ktorí prevzali prácu s mladším dorastom.

M: To bolo tak dávno, že už ani nepamätam. Vtedy, keď mládežníci, teraz zrelí na ženbu a vydaj, boli v tínedžerskom veku. Museli som sedieť medzi nimi, aby sa nebili. Bolo nás asi 10, z toho 5 vedúcich.

Aj ja si pamätám na vaše prvé pokusy o dorast. Viem, že predtým ste také niečo nikdy nerobili. Takže začiatky neboli jednoduché...

E: V prvom rade vidím, že sme sami museli prejsť vývojom a tým pádom prechádzala vývojom aj naša práca. Niektorí boli časy veľmi rušné aj t'ažké, hlavne pri ujednocovaní si namerovania práce s mladými. A potom sa mládež otriasla odchodom niektorých ľudí zo zboru, s ktorými odišla aj časť mladých. Dovtedy sa sice stávalo, že sa objavili nové tváre, ale ako prišli, tak i odišli. Problém bola identita našej práce s mládežou. Konflikt priniesol ozdravenie.

pokračovanie na str. 26 ➔

Misia

patrí k životu viery ako samozrejnosť. Všetko, čo robíme, nerobíme iba pre seba, aby nám bolo dobre, ale aj preto, aby sme oslovili ľudí okolo a poslúžili im evanjelom. Ani na jednom z rôznych letných táborov či zimných lyžovačiek nechýbajú naši priatelia či spolužiaci. Niektorí uverili a stali sa členmi zboru.

Zvláštne miesto v oblasti misie mali však päť predchádzajúcich rokov kluby Quo vadis, ktoré sme organizovali pre ľudí z mesta. V spolupráci s Csabom Tolnayom z JPK v Leviciach sme ich rozbehli na jeseň 2002. Našli sme spriaznené duše v miestnom kultúrnom stredisku, ktoré nám poskytovalo pomoc a propagáciu. Našimi klubmi prešli desiatky rečníkov, prebrali sme desiatky tém a hlavne – zúčastnilo sa ich stovky ľudí. Náš klub bol asi najdlhšie fungujúcim na Slovensku. Po piatich rokoch sme tento projekt ukončili a otvárame aktivity smerom k mládeži a živnostníkom. V Žiline je množstvo stredných škôl a univerzity. Rozhodli sme sa otvoriť mládežnícky klub pre verejnosc'. Naša mládež ho prijala s nadšením. Prvý sa už konal začiatkom októbra a dopadol veľmi dobre. Modlili sme sa za 7 nových ľudí a Boh poslal 15. Zdá sa, že sme zvolili dobrú cestu a sme zvedaví, čo má pre nás Pán Boh pripravené.

Zbor finančne pomáhal pracovníkom vo VBH, Detskej misii a TWR. V súčasnosti podporuje misionárku Wycliffe Slovakia Evu Ujlakyovú v Thajske. V našom zborovom rozpočte býva 10 % oddelených práve pre misiu a charitatívne činnosti. Pomohli sme azylovému domu, zariadeniu Otvorená náruč či iným podobným zariadeniam v meste.

Divadlo, Silvestre, šantanenie

Nechceme byť kresťanmi pokrstenými v citrónovej štave, ako hovorieval brat Fajfr. Vieme šantiť, tešíť sa, bláznit' sa. A nielen na táboroch... Vďaka sestre Judith z Nottinghamu, ktorá kúpila v Žiline starú drevenicu s kuchyňou a reštauráciou, zorganizovali sme už tri spoločné zborové Silvestre, kde sme si šantenia a zábavy užili do sýtosti. Máme akúsi neoficiálnu ochotnícku divadelnú skupinu, ktorá sporadicky vystúpi pri rôznych takýchto príležitostach. Začalo sa to scénkou na jednom tábore, kde sme chceli sprítomniť budúcnosť zboru o štyridsať rokov. Ale divadelným úspechom nás starých „fotrov“ už šlapú na päty mládežníci. Práve oni v minulosti žilinskej verejnosti predviedli niekoľko skvelých divadelných kusov v rámci vianočných sviatkov, ale na tohtoročnom rodinnom tábore doslova excelovali. Zvlášť z niektorých rastú naozajstné hviezdy. ■

foto: Tibor Mährík

TIBOR MÁHRIK

Sloboda

Bezhraničný svet je sen,
utópia bez kontúr a tvaru.
Možno po ňom túžiť len.
Prázdný obsah bez obalu...

12. 11. 2004

Tibor Mährík vyštudoval Technickú univerzitu v Bratislave. V časoch vysokoškolských štúdií uveril a so svojou budúcou manželkou Tatianou prijali duchovné základy v z bore CB na Cukrovej ulici. Obdobie učenictva prežili v rodine kazateľa Milana Jurču, okolo ktorého sa formovala skupina mladých ľudí s víziou prestáhať sa do Starej Turej a posilniť tak prácu práve vzniknutého misijného zboru (1983). To sa im podarilo v roku 1985. Tibor tu založil federálny mládežnícky spevokol, z ktorého sa v roku 1991 sformoval spevokol Eben Ezer, ktorý dirigoval až do roku 2001. Po 6 rokoch civilného zamestnania v Chirane Stará Turá ho Pán Boh povolal do plnej duchovnej služby najsôr ako katechéta v ZŠ Kristíny Royovej v Trenčíne a od roku 1991 ako kazateľa pre deti a mládež v Leviciach. Odtiaľ prišiel v r. 1998 do Žiliny. Teologické štúdium začal pri RCB v Prahe, neskôr absolvoval vzdelávanie BEE, potom 3-ročné štúdium na Belfast Bible College, študijný pobyt na Teologickom inštitúte Tantur v Izraeli a na London School of Theology.

Tibor Mährík je všeobecne obdarovaný typ osobnosti. Je nielen schopným organizátorom, ktorý vie zapáliť a presvedčiť svoje okolie pre dobrú myšlienku, ale aj citlivým sprievodcom počas jej realizácie. Má mûdrost' vidieť hĺbku a zmysel vecí aj vtedy, keď ich my ostatní nevidíme... Nasadenie do služby zboru je ďalší zo silných dôra-

zov, ku ktorým nás od začiatku viedol. Najlepším príkladom služby je pre nás celá jeho rodina vrátane manželky Táni a detí Janka (22), Timoteja (19) a Nadi (17). Všetci sú nadstandardne zapojení do rôznych zborových oblastí. Silnou stránkou jeho služby sú kvalitne spracované kázne, ktoré idú do hĺbky Písma a ktoré výrazným spôsobom vyučujú a budujú poslucháčov. Jeho pastoračná služba prekročila hranice nášho zboru a o poradenskú pomoc požiadajú nezriedka aj ľudia zo sekulárneho prostredia.

Zo začiatku kládol dôraz na biblické učenie, že cirkev je telo Kristovo, a na „zborotvornosť“ aktivít, ako sú rodinné tábory, letné pobity, domáce skupinky a pod. V kritických chvíľach sa ukázal ako služobník, ktorý stráži pravdy Písma, chráni zbor a jeho jednotu. V poslednom čase cítiť z jeho vyučovania rastúci dôraz na evanjelizáciu.

Od svojho príchodu do Žiliny sa Tibor usiloval o spoluprácu nášho zboru s rôznymi spoločenskými organizáciami v meste, s médiami a školami. Vďaka tejto práci sa podarilo zmeniť vnímanie nášho zboru občanmi mesta a nie náhodou bol náš kazateľ zaradený v publikácii MY Žilinčania medzi najvýraznejšie osobnosti regiónu za rok 2007. Pre budúcu misiu nášho zboru to iste nie je málo.

foto: Lubo Bechný

„Ale Mojžiš povedal ľudu: Nebojte sa! Stojte pevne a uvidíte záchrannu Hospodinovu, ktorú vám dnes spôsobí, lebo ako vidíte dnes Egypt’anov, tak ich už nikdy neuzriete“. Ex.14:13

Je to Božie slovo Božiemu ľudu na jeho ceste z otroctva do slobody. Slovo, ktoré okrem historickej hodnoty skrýva v sebe aj posolstvo pre nás. Zamyslime sa nad ním v dvoch rovinách – „vtedy“ a „dnes“.

POSOLSTVO Z KAZATEĽNE

1. Už - ešte nie

Vtedy. V živote Izraela sa „už“ niečo väzne stalo. Boh sa rozhodol vyslobodiť svoj národ z područia Egypta. Poslal Mojžiša, dopustil 10 t'ažkých rán. Anjel smrti už svoju prácu vykonal, ľud je na ceste. Svojím spôsobom už sú slobodní, veď môžu ísť preč, ale „ešte nie“ sú za morom, ešte Egypt’ania prenasledujú „slobodný ľud“.

Dnes. Možno aj teba Boh vyslobodil „z Egypta“, ale staré veci t'a dobiehajú, nedobré spomienky sa vracajú, zlé návyky sa hlásia k slovu. Sloboda, po ktorej si pred časom zatúžil/a, nie a nie sa dostaví. Už sme niečo s Bohom prežili, ale ešte to nie je „ono“...

2. Ale

Vtedy. V tomto napäti viery Izrael pochybuje, hľadá pomoc. Egypt’ania sú už na dohľad... to je koniec – myslia Izraelčania. „Radšej sme mali ostat' slúžiť v Egypte, ako zomriet' na pústi.“ Ex.14:12 – tak bežne uvažuje človek, „ale“ Mojžiš to vidí inak!

Dnes. ...ale vo svojich pochybnostiach sa nenechajme unášať pochybnosťami! Neznevažujme to, čo Boh v našom živote urobil. Nemyslime príliš veľmi na to, čo bolo, ALE na to, čo príde. Na to, kam viedie cesta, ktorú pripravil pre nás Boh. Spomienky? Áno, ale ako dôvod k radosti a oslavie Boha, nie dôvod k pochybnostiam viery. Namiesto pochmúrnej, mrzutej nálady oblečme sa slovami povzbudenia a príjemnej radosti. Nie ako pokrytectvo, ale ako svätá disciplína. Veď i postiť sa nemá so smutnou tvárou...

3. Nebojte sa

Vtedy. Dôležitá výzva pre Izrael. Nezmalaťiet' na ceste viery. Nezastat'. Pevne kráčať ďalej stoj čo stoj. Nádejou proti beznádeji. Ak je Boží ľud na Božej ceste, tak má kráčať tak, ako povedal Hospodin. Nevzdat' sa.

Dnes. Vočí prítomnému strachu z minulosti i budúcnosti zneje vážna výzva – nebáť sa! Strach si vždy nájde zdôvodnenie v našich myслиach. Bát' sa o svoje deti, život, zamestnanie, rodinu, manželstvo, zdravie, priateľstvo... je tak ľudské, tak prirodzené. Nebáť sa – je nadprirodzené. Preto kráčaj aj dnes tak, ako ti Boh povedal včera.

4. Uvidíte záchrannu Hospodinovu...

Vtedy. Izrael neostal v problémoch sám. Boh sa rozhodol ho zachrániť. Tak ako Boh poslal anjela smrti (vtedy), aby zachránil život, Boh zasiahne aj uprostred mora (teraz), aby oddelil tých, ktorých viedie k životu, od tých, ktorých vydal smrti. On sám je garantom tohto úspechu. On sám na seba prisahal Abrahámovi pred časom, keď s ním a s jeho potomstvom uzatváral zmluvu. Takýto „nevrieviteľný problém“ pre putujúci Izrael bol len malou epizódkou v Božích plánoch spásy, ktorých výsledok je „už“ jasný, ale „ešte nie“ viditeľný očiam tých, ktorí táborili na brehu mora. Oni nevedeli vtedy to, čo my vieme dnes – bezpečne prešli cez more, prešli púšťou a vošli do zeme zaslúbenej.

Dnes. Vo všetkých zápasoch života na našej ceste viery smieme a máme dôverovať Hospodinovi. On vie, On dokáže, On pozná pravý čas i spôsob. On nás povolal, On nás dovedie. Niet tej sily, ktorá by Mu v tom zabránila. Ani strachy z minulosti, ani obavy z budúcnosti, ani naše zlyhania dnes.

5. Už ich nikdy neuziete

Vtedy. Uprostred mora sa to stalo. Jedni zostali žiť, druhí zahynuli. Už nikdy nevideli jedni druhých. Naveky oddelení od seba. Taká úľava pre jedných, taká hrôza pre druhých. Boží ľud na druhý deň márne pozeral naspäť – nikde nikto! Staré veci pominuli, všetko je nové! Pravdou je, že onedlho prišli „nové strachy“, ale rovnakou pravdou je i to, že prišli „nové víťazstvá“ a putovanie púšťou pokračovalo. Z kroka na krok. Pravdou je, že Izrael vážne zlyhal a Boh ho nechal blúdiť na púšti 40 rokov, ale nakoniec ho doviadol do zeme, ktorá tečie mliekom a medom. Boh totiž rád dáva víťazstvo tým, ktorí spoliehajú na Boha a posúvajú Ho.

Dnes. Neboj sa, staré veci nemajú nad tebou moc. Už ich nikdy neuzrieš. Aj tvoje vlastné hriechy, keď sú vyznané, Boh vzdialil od teba ako východ od západu... Možno sú v kronikách tvojej vlastnej myšle, ale nie v myсли Božej. Nechaj ich ležať „ad acta“. Zaujímavé je totiž pokračovanie príbehu hned ďalej v našom texte – Hospodin povedal Mojžišovi: „Čo voláš ku mne? Povedz Izraelcom, aby sa pohli.“ Ex.14:15

Do zaslúbenej zeme sa nevchádza posediačky. Treba sa pohnúť, kráčať, ísť po ceste Božej. Pohnime sa v svojom živote. Nepostávajme. Nelamentujme. Nesťažujme sa. Pred nami je púšť, ale Boh vyvedie vodu zo skaly i prepelice dá z oblohy. Pred nami je dlhá cesta, ale naše topánky nezvetšejú. Pred nami sú opevnené mestá, ale hradby spadnú. Pred nami sú obri, ale aj tí raz budú porazení. Pred nami je totiž trón Boží. Tam ideme. Ku Nemu sme povolení a pozvaní. Tak naozaj nepostávajme, ale bežme... a – nezabudnime pozvať všetkých, ktorých cestou uvidíme postávať, či utekať bokom, alebo nebodaj naspäť... Veď „tam“ je bohatý prestretý stôl pre všetkých pozvaných.

foto: Lubo Bechyný

dokončenie: Pracá s mladými...

Po ich odchode sa v mládeži začalo tvoriť jadro, ktoré zosilnelo a začalo sa rozširovať pomaly, ale iste o ďalších nových ľudí. Boli to deti zo zboru, ktorí postupne dorastali do mládeže, ale s nimi stále pribúdali noví ľudia zo sveta, ktorých pozvali. Tí aj prišli a aj zostali, dotknutí a premenení samotným Bohom. Myslím, že sa z našej mládeže stal veľmi silný a integrovaný prvok nášho zboru, z čoho máme veľkú radosť.

M: Začal som ako pomocník pri športe a teraz som už vedúci s vyučovaním slova. Naši zverenci urobili neskutočný pokrok. Z nespoľahlivých detí až po zodpovedných členov cirkvi.

Samozrejmomu súčasťou vašej práce sú rôzne víkendové lyžovačky a letné tábory...

E: Každé letné a jarné prázdniny sa snažíme s mladými urobiť nejaký pobyt, pretože sú to podľa nás veľmi klúčové momenty budovania vzťahov v celom doraste, aj mládeži. Prešli sme už hádam všetkými formami táborov od misijných, po zážitkové a momentálne si nevieme vynachváliť pracovné tábory, kde trávime čas na stavbách v rôznych zboroch CB na Slovensku, ale i v Čechách. Vidíme to ako návrat k niečomu osvedčenému, čo Boh požehnal. Také tábory sú zároveň aj niečo úplne nové pre dnešných mladých ľudí. Myslím, že to buduje nielen osobnosti, mládeže, ale i cirkev na celostánej i medzinárodnej úrovni. Nikde inde by sme nezažili a nijako by sme si to ani nevedeli navoditi, čo zažijeme na týchto táborech. A ak niekoľkovička nevie, o čom hovorí, nech to vyskúša. A ak si to niekoľkovička pamäta a myslí si, že dnes je iná doba a iná mládež, nech to vyskúša tiež. Je to veľmi požehnaná forma práce s mládežou.

M: Prechod zo zážitkových táborev na pracovné posudzujem veľmi kladne. Naše tábory majú teraz viacnásobný význam. Mládežníci na takýchto táborev rastú a rastú, nie že by predtým nerastli, ale teraz je to, akoby pohnol.

Doma máte štyri deti, Miloš má civilné zamestnanie a Evka už dva roky tiež. Ako sa to dá zvládnuť?

E: Kým som bola zamestnaná na polovičný úvazok v zbere, nevedela som, čo to je „minút si“ dovolenkou na tábore. Ale keď som prešla do civilného zamestnania, brala som to ako samozrejmú vec, že si musím rozdeliť dovolenkou tak, aby som nemala problém ísť na tábore.

A naše štyri deti? Stratili sa popri tých ďalších desiatich. Kým boli menšie, tak sme ich brávali na každý tábor so sebou alebo pri nejakých iných akciach sme sa s Milošom streďali. Ale veľmi rýchlo sa stali samostatné. Myslím, že sme robili dobre, lebo je to pre nich samozrejmá vec pracovať a slúžiť v zbere. Verím, že to prinesie iba dobré ovocie v ich živote, za to sa modlím. Keď som aj niekedy mala ľahké obdobie, priznám sa, že toto ma držalo, že musím ísť ďalej. Deti vidia, čo urobím a ako sa zachovám a budú to niekedy možno kopírovať po mne. (Najstaršia Lucia sa už zapája v práci na besiedke – pozn. red.)

M: No nejako to zvládame, nič nie je ľahké, ale práca s mladými ľuďmi má zmysel (ja pri nich mladnem), odmenou je vidieť ich ako rastú v zodpovednosti a službe.

SVEDECTVO:

Prečo som sa dal pokrstiť...

Ked' som mal asi trinásť rokov, tak som počilo spoznával tínedžerský svet, a to nie práve tým najlepším smerom. Vôbec som nepociťoval, že by som sa mal zmeniť. Ale niekedy v roku 2003 prišiel za mnou Timotej Márik a spolužiak Tomáš a pozvali ma na letný dorastenecky tábor žilinskej CB. Bola to stanovačka v Mošovciach. Veľmi sa mi zapáčila atmosféra, ktorú tam bolo cítiť po celú dobu a bolo mi zvláštne, že som sa tam cítil ako doma. Vôbec som sa nemusel pretvárovať. Neskor som bol pozvaný aj na dorast a nakoniec aj na bohoslužby (vtedy bývali ešte v Bábkovom divadle) a ja som to pozvanie s radostou prijal. V jeden deň, keď sa prijímal Večera Pánova a kazateľ Tibor Márik pozýval, aby ľudia pristúpili, som sa bol pre istotu Tima spýtat', či môžem ísť aj ja. Ten však len pokrčil plecom a povedal: „Však si počul.“ A tak som išiel a vtedy som prijal Pána Ježiša za svojho Pána. Neviem opísť ten pocit, ktorý ma naplnil, ale bolo to, ako keby ma Pán Boh vzal do náručia a neexistovali žiadne problémy, iba Láska. Po určitej dobe však prišiel pád – potkol som sa. Zrazu nebolo všetko také jednoduché a prišiel smutok a sklamanie. Prestal som sa učiť, mamine som odvrkoval a bol som apatický. Vedel som, že budem v poriadku vtedy, keď mi opäť v hlave naznie slovo: pohodička. Bola to taká moja fráza na otázky typu: Ako sa máš? Ako ide život? a pod. Trvalo to asi pol roka, kým som znova mohol úprimne vyslovíť slovo pohodička. Bolo to vďaka Pánu Bohu, že som sa mohol postaviť a vrátiť sa na Jeho cestu pravdy. Dlhšiu dobu som čakal, či už naozaj kráčam sám po vlastných a pripomenul som si, že nie. Kráčal som po vlastných, ale nebol som sám, pretože Pán je so mnou a drží nado mnou svoju mocnú ruku. A som mu pripravený slúžiť, chváliť ho, ponárať sa do jeho slova, ako aj zvestovať jeho Evanjelium. A práve preto som sa dal pokrstiť. Aby som pred svetom, ale aj celým Nebeským zástupom vyznal, že Ježiš je môj Pán. Určite si nemyslím, že teraz budem bez chýb a že budem dokonalý. Viem, že ešte veľakrát sa potknem a spadnem a jediné, čo ma na tom utešuje, je to, že každým pádom som bližšie k Nemu..

Majo Cabadaj

Pozn. red. Majo Cabadaj po úspešnej maturite nastúpil do prvého ročníka štúdia teológie na KETM.

Kórejský pastier a jeho fujara

„Zazvonil zvonec a rozprávky je koniec,“ hovorívala moja stará mama. V našom prípade tiež zazvonil zvonec, ale rozprávka sa ešte len začala a nebola to rozprávka, ale skutočný život.

...a tak jedného dňa v r. 2004, keď sme si v kancelárii s Tiborom tichučko a sústredene plnili svoje povinnosti, zazvonil osudný telefónny zvonček. Pani sekretárka na základnej škole, kde chodila vtedy Naďka Máhriková, prosila Tibora o pomoc. V kancelárii má totiž kórejského „farára“ s rodinou a nevie si s ním rady. Ešte doteraz vidím pred očami to vzrušenie na Tiborovej tvári. Koľko mesiacov predtým sme sa usilovali nejakým spôsobom s našimi kórejskými spolubratmi skontaktovať, ale nedarilo sa nám. A Pán Boh nám ich takto priniesol rovno na tanieri.

Bolo to koncom zimy, pamäťam sa, ako Tibor povozil brata Youna po celej Žiline, všetko mu vysvetlil, poukazoval. Ako potom dokonca s mojím mužom urobili pamätnú symbolickú fotografiu pastora na mieste, kde dnes stojí KIA. Vtedy tam bola len zasnežená holá plán a veľký billboard Welcome Slova Kia.

Od prvej chvíle sme vyslali jasný signál, že sa túžime stať priateľmi a že chceme pomôcť ľuďom, ktorí sa d'aleko od domova, v cudzej kultúre môžu cítiť celkom stratení. Kórejci potrebovali pomôcť v tých najzákladnejších veciach. Hľadali byty pre svoje rodiny, priestory pre svoje firmy, zamestnancov, miesto na nedeľné bohoslužby. Stále bolo niečo, prečo sa kontaktovať

a stretávať'. Na úrovni kazateľov a možno aj staršovstiev vztahy zakrátko fungovali, ale ako rozšíriť takéto priateľstvo na celé zbytočné? To je niečo, čo nemôžete nanútiť'.

A tak nás Kórejci vyzvali na futbalový zápas. Vlani v lete sme sice prehrali 1:2, ale stretli sme sa celé rodiny, deti, mládežníci. Potom sme zasa my o pár mesiacov neskôr zorganizovali niečo ako rodinnú olympiádu v prírode. Nie je to jednoduché. Všetci Kórejci nie sú ako brat kazateľ Youn a jeho žena. Väčšinou sú konzervatívni, mnohí nevedia dokonca ani po anglicky. Rovnako ako naši. Ale obrusujeme sa. Stávame sa jednou rodinou. Od júla 2007 navyše naša spolupráca dostala ďalší rozmer. Kórejský 70 členný zbor sa stal oficiálne ďalším miestnym zborom Cirkvi bratskej. Jeho jednotliví členovia majú rôzne evanjelikálne korene, ale všetci sa zmestíme pod jednu strechu. Ako povedal náš kazateľ pri slávnostných bohoslužbách, ktoré sa konali 21. 10. 2007 pri tejto príležitosti: „Môžu byť rôzne ovečky, ale pastier je len ten Jeden.“ A ako trefne pridal brat tajomník Markuš, vracajú sa vlastne domov, lebo evanjelium na kórejský polostrov priniesli Moravskí bratia a teda všetci máme rovnaké duchovné korene. Aj preto dostali tri symbolické dary: slovenskú Bibliu, sviečku z Naardenu v Holandsku a fujaru. Bibliu preto, lebo tá je základom všetkého, sviečku preto, že je z mesta, kde je pochovaný J. A. Komenský, a fujaru preto, aby ovečkám bolo ľahšie, keď prídu ľažšie časy.

Kazateľ YOUN s manželkou

foto: Lubo Bechňý

foto: Timotej Máhrik

Mladá a najmladšia tvorba

Na jednej zimnej lyžovačke dostali naši starší dorastenci a mládežníci neobyvklé zadanie: Predstavte si, že by ste boli celý rok celkom sami doma bez rodičov a len jednému z nich by ste mohli napísať iba jeden jediný list. A toto z toho vzniklo...

Čau tati, čau mami,

Všetko je v poriadku, sme živí, zdraví. Vlastne úplne v poriadku. Dom sme nepodpálili, auto nenabúrali, susedia s nami tiež nemajú žiadny problém. Všetko udržiavame v čistote, takže zatiaľ vlastné smetisko nemáme.

Párkrát tu bolo pári kamarátov a nič zlé sa nestalo. Vlastne bolo to dosť dobré a všetko je v poriadku. Máme vás radi, chýbate nám, tešíme sa na vás. Dávajte si na seba pozor.

PaP

P.S. Priemer v škole ostal konštantný s minulými rokmi.

P.S.N.O.Z.: Pošlite nejaké peniaze.

Na našich letných besiedkárskejch táboroch nechýba literárna dielňa, kde si Fajo „školí“ budúce kádre. Niečo z tejto tvorby tiež prinášame:

Vžívame sa do kože biblickej postavy

Kedysi dávno som sa hrával na lúčke s mojimi priateľmi. Keď v tom ma zrazu obklúčili babylonskí vojaci. Vyptovali sa, či sme vzdelaní, aké remeslo ovládame, ako sa učíme... Potom nás bez slova hodili na zem a zviazali nám ruky. Oni sadli do koča a išli sme. Cesta bola taká strašne dlhá a my sme museli ísiť celú cestu pešo. Veľmi nás z toho boleli nohy. Väčšinu cesty nás ľahol koč a my sme sa väčšali po zemi. Mne sa robili už aj pľuzgieri na nohách. Počas dlhej cesty sme mysliali na svoju milovanú rodinu a nášho Boha. Keď sme sa dostali do Babylonu, stále som sa modlil a kajal. Potom nás naučili šermovať. Keď sme sa naučili veľa vecí, išli sme na skúšky. Dobre dopadli, a tak sa rozhodli, že si nás nechajú.

Emka Chládecká

A niekedy osloví múza aj vedúcich a lekcia sa nemusí podať v próze, ale v uměleckej póze:

Čo sa stalo, čo je nové?

Celá ríša je dnes hore.

Novú ženu kráľ si hľadá.

Takú, čo by poslúchala.

Čo by bola pýchou muža,
múdra, krásna, mladá ruža.

Dlhé vlasy, nežné líca,
na Súsan je tlačenica.

Kde sa vzali, tu sa vzali,
dievky na hrad utekali.
Ktorú kráľ si vyberie?
Ktorá mu trón zoderie?

Dnes ich zavrú do paláca,
kým neuzrie ichvládca.
Celý rok tam budú sami,
natierať sa mastičkami.

Každý pekná, každá skvelá,
ťažká voľba Ahasvéra.
Ved' na to je predsa kráľ,
aby múdro vyberal!

Eva Bechná

A celkom autentická „tvorba“ našich najmenších:

- Učiteľka na besiedke debatovala s detmi o pravosti Biblie, keď jej jedno dievčatko položilo zásadnú otázku: „No čo keď je to všetko vymyslené a my sa tu úplne zbytočne trápime?“
- „Maminka, prečo si niektorí muži holia vlasy na čele, ako napríklad ujo Tibor?“ pýtal sa jeden chlapček z nášho zboru svojej mamičky.
- Na besiedke sme sa rozprávali o Starom zákone. „Starý zákon zachytáva to, čo sa stalo pred narodením Pána Ježiša. Píše sa v ňom napríklad o Ruth, Noemi, Samuelovi...“ „Myslíš Tomečkovi?“ ozve sa hlások z pléna.

A zážitky z praxe jednej zborovej učiteľky:

- „Pani učiteľka, keď má moja nevlastná sestra psa, je to potom môj nevlastný pes?“
- „Pani učiteľka, tí Angličania to majú strašne ľahké, keď oni sa už od mala musia učiť angličtinu!“ „Ale čoby, ved' to je ich materinská reč, tak im je to prirodzené, ako vám, keď ste sa po slovensky naučili.“ „No hej, lenže my rozprávame normálne, ale oni nie! Takže to musí byť pre nich veľmi ľahké!“

Mládežnícke predstavenie Piráti, foto: Lubo Bechný

Jaroslava Fabríciová, *Zátišie s kolovrátkom*, olej, 1977

Jeho biografie boli zaradené do publikácií: *Who is who in the World* (Kto je kto vo svete), *Men of achievement* (Mužovia úspechu), *2000 Outstanding Intellectuals of the 21st Century* (2000 výnimočných intelektuálov 21. storočia).

Ako veriaci kresťan a vedec bol fascinovaný Božím tvorením a odhalovaním jeho zákonitostí. Svoje kreationistické presvedčenie formuloval aj pod pseudonymom Enrico Banti vo viacerých brožúrach na tému veda a viera, ktoré boli vydané počas minulého režimu v zahraničí a pašované na Slovensko.

V roku 1976 získal štátny súhlas na vykonávanie funkcie laického kazateľa Cirkvi bratskej.

Svoje vnímanie sveta, citové a duchovné prežívanie vyjadroval aj básnickou tvorbou. Aktívne sa podieľal na príprave Kresťanského spevnička, do ktorého napísal, preložil alebo upravil texty viac ako 200 piesní.

Dňa 19. marca 1955 sa oženil s Milenou Findovou, s ktorou prežil 51 rokov života. Svoj spoločný hlbocký vzťah k Biblia a k staroslovenskej histórii vyjadrili aj výberom mien svojich štyroch detí – Rút, Ester, Rastislav a Svätopluk.

V roku 1998 mu bolo diagnostikované ochorenie so zhoršujúcim sa priebehom, ktoré ho postupne izolovalo aj od jeho najbližšieho okolia. Až do mája 2005 ho opatruvala manželka a v jej rukách ukončil aj svoju pozemskú púť 11. mája 2006.

VLADIMÍR BETINA

*1930 - †2006

Narodil sa 17. júna 1930 v dedine Ozdín v Novohrade. Po štúdiách na gymnáziu v Lučenci, ovplyvnený prof. Pavlom Nemcom, ktorý sa počas druhej svetovej vojny ukrýval na Ozdíne u jeho rodičov, začal študovať na Chemickej fakulte SVŠT v Bratislave, ktorú ukončil v roku 1954. Externe vyštudoval aj Prírodovedeckú fakultu UK v Bratislave so zameraním na mikrobiológiu.

Väčšinu svojho pracovného života strávil na Chemickej-technologickej fakulte v Bratislave, kde pôsobil ako asistent a docent do roku 1974. V tomto roku ho pre kresťanské presvedčenie a aktívnu činnosť v Cirkvi bratskej vylúčili z pedagogickej činnosti a preradili do výskumu.

Z týchto istých dôvodov mu už v roku 1970, napriek úspešnej obhajobe doktorskej práce, zablokovali odovzdanie diplому doktora vied, ktorý dostal až po nežnej revolúcii v roku 1990.

V období 70-tych a 80-tych rokov zúročil svoje nedobrovoľné preradenie do výskumu na aktívnu výskumnú činnosť, ktorej výsledky publikoval vo viac ako 130-tich odborných článkoch doma aj v zahraničí.

V rámci rehabilitácie po roku 1989 sa vrátil k pedagogickej činnosti. Stal sa vedúcim Katedry mikrobiológie na Chemickej-technologickej fakulte, a neskôr prodekanom. V roku 1991 ho vymenovali za profesora mikrobiológie.

Bol autorom, spoluautorom alebo editorom viac ako 20-tich odborných kníh, ktoré vyšli vo viacerých jazykoch.

Našim hradbám na severe

Chcem spievať o vás, Tatry naše,
o vašich štítoch, údoliach.
poznávam novej krásy zdroje,
ked' kráčam vašich po holiach.

Tu stojím na Lomnickom štítne
- na pozdrav kývam Gerlachu
a pred ich leskom na úsvite
- červy zeme – padám do prachu.
Či tieto nebotyčné bralá
noriaci v blankyt svoju tvár
náhody ruka formovala,

či ony sú náš Boží dar!
Hej, Tatry krásne, naša pýcha
vy hradba mocná, stoveká
ešte aj ľad váš teplom dýcha
na slovenského človeka.

Strážte nám – ako doposiaľ – verne
tú drahú, vzácnú rodinú zem,
údolia, rieky, hory čierne,
ktoré tak veľmi milujem!

1949

Vyznanie

My nemôžeme žiť už sami
- sme jedna krv a jeden duch.
Tu, v tejto zemi pod Tatrami
má pevné korene náš kruh

a v našich dušiach zrodili sa
tie sväté túžby, veľký ciel':
zem rodnú dobyť pre Ježiša,
by jej ľud spásu uvidel.

Len pre tie túžby, tomu cielu
má horiet' nášho žitia plam.
Vám privolávam výzvu smelú:
Už vstaňme proti hriechu tmám!

My nechceme žiť viacej sami
- sme jedna krv a jeden duch.
Vás, bratia, sestry pod Tatrami,
zve v svoje rady tento kruh.

Nám pre Zajtrajšok srdcia horia
a jemu patrí naše Dnes.
Nech vzplanie na slovenských horách
svit vatry žiarou do nebies

a vrhne lúče na Golgotu,
by národ uzrel spásny kríž
a povstal zo tmy ku životu,
čo ponúka mu Pán Ježiš.

1954

Na lavičke v Horskom parku

Bol večer.
Sedeli sme tu dvaja.
Dnes ráno sedím sám
a spomínam.

Vtedy nad nami žiarili hviezdy
- teraz ma l'úba slnka svit.
Hviezdy bdeli nad spiacim lesom
- slnko ho prišlo zobudiť.

Vtedy, ked' vôkol tichost' vládla,
spievala naša l'úbost' v nás.
Dnes ja tu mlčím – očarený
počúvam vtáčich spevov hlas.

Ktorý z tých spevov krajšie zneje,
či ked' sa srdcia rozozvučia,
či ked' si slávik v kríčku peje?

Slávik je spevák vyučený,
my sa len spievať učíme...
Slávik raz navždy zmíkne, stíchne
- spev lásky nikdy nezhynie.

Len spievaj, spievaj moja láska,
spievajme spolu v každý čas:
na jar – ked' kvitne sedmikráska
v lete – ked' v poli zrejú klasy
v jeseň – ked' vädnú zeme krásy
v zime – ked' ľady sú a mráz.

1954

Rada Európy proti Stvoriteľovi

Začiatkom októbra prerokovalo a schválilo Valné zhromaždenie Rady Európy rezolúciu, ktorá zabranuje výučbe teórií kreacionizmu a inteligentného dizajnu na vedeckých školách pod názvom

„Nebezpečie kreacionizmu vo vzdelávaní“. Rada sa tak postavila proti myšlienke, že svet je dielom rúk inteligencie, ktorá nás pozemšťanov presahuje. Zhromaždenie vyzvalo 47 členských štátov Rady Európy, aby sa odhadane postavili proti vyučovaniu kreacionizmu ako vedeckej disciplíny na rovnakej úrovni s evolučnou teóriou a všeobecne sa postavili na odpor proti predkladaniu kreacionistických ideí v akejkoľvek disciplíne inej než náboženstvo. Proti prijatiu rezolúcie protestovala Európska evanjelikálna aliancia (EEA), ktorá dokument označila za škandalózny. Najvýraznejší predstaviteľ teórie kreacionizmu a inteligentného dizajnu na Slovensku Ján Schichula považuje rezolúciu za tyranskú, lebo uvaľuje diktát na celý vedecký európsky svet. Kresťanskí publicisti zobraťi správu aj s úsmievom. Komentátor Daniel Spratek si myslí, že tieto aktivity evolučnej teórii preukážu medvediu službu: „Ak sa namiesto vedeckej diskusie siaha k politickému nátlaku, nie je to signál, že odborné argumenty zlyhávajú?“

Európski evanjelikáli prosia najmä za Turecko

Viac ako sto členov Európskej evanjelikálnej aliancie sa stretlo na výročnom zhromaždení v Grécku. Stretnutie začali modlitbou za Turecko, kde tento rok zavraždili troch kresťanov. Zekai Tanyar z Evanjelikálnej aliancie v Turecku plakal, keď hovoril o šoku, ktorý zažil v čase tragédie: „Bolo to také náhle, akoby sa celé peklo spustilo,“ povedal. „Nemohol som tomu uveriť, niekedy ešte stále nemôžem.“ Delegáti konferencie boli pohnutí príhovorom tureckého reprezentanta, ktorý osobne poznal obete. Gordon Showell-Rogers, generálny sekretár EEA, následne pozval delegátov k modlitbám za krajinu, kde sú kresťania prenasledovaní, zvlášť za Turecko. Po vraždach odišlo z tureckého mesta Malatya 15 z 22 kresťanských rodín. Showell-Rogers uistil, že kresťania sa nemusia báť islamu, moslimovia tvoria v Európe iba 4,5% populá-

cie, namiesto ustráchanosti preto povzbudil delegátov, aby videli evanjelizačný potenciál: „Kristus je väčší než najväčšie svetové náboženstvá.“

V Gaze našli telo umučeného protestanta

V Gaze našli umučené a strelnými ranami do hlavy znetvorené telo 32-ročného palestínskeho protestantského misionára Ramiho Khadera Ayyada, ktorý bol riaditeľom jediného kresťanského kníhkupectva v Gaze. Moslimské extrémistické skupiny sa mu už dlhší čas vyhľážali, v apríli mu obchod vypálili. V Gaze žije asi 3200 kresťanov – pravoslávnych, katolíkov, aj protestantov, čo v porovnaní s 1,5 miliónom moslimov predstavuje veľmi malé množstvo. Vražda podľa portálu KresťanDnes vydesila aj samotných moslimov.

Hlinka nebude otec národa

Andrej Hlinka neponiesie označenie Otec národa. Na vypustení tohto titulu z návrhu zákona poslancov SNS o zásluhách Andreja Hlinku o štátotvorný národ a o Slovenskú republiku sa na rokovaní Výboru Národnej rady pre kultúru a médiá dohodli všetci šiesti koaliční poslanci. Proti označeniu protestovala i Evanjelická cirkev augsburgského vyznania (ECAV), ktorá poskytla médiám stanovisko: „Historické dokumenty v archívoch ECAV potvrdzujú, že Hlinka sa vyjadroval vulgárne na margo slovenských evanjelikov, Židov, Čechov a Maďarov. Považoval nás za protivníkov, za špiny a vši. Takýmito výrazmi Andrej Hlinka pôsobil na rozdeľovanie slovenského národa, a nie na jeho zjednocovanie,“ uvádzajú sa v stanovisku. Konferencia biskupov Slovenska sa vyjadriala, že nemieni vydávať stanovisko ku kauze lex Hlinka, pretože to pokladá za vec slovenského parlamentu.

Campfest: Mladých najviac trápili hriechy

Mládež pre Krista spolu hodnotila tohtoročný Campfest, na ktorý prišlo na nové miesto na Ranč Kráľova Lehota viac ako 4500 ľudí z Poľska, Čiech, Poľska. Program festivalu tvorili vystúpenia hudobných skupín, tematických seminárov, modlitebných stretnutí. Duchovné poradenské centrum na festivale navštívilo

vyše 11 % účastníkov, poradcovia absolvovali viac ako 500 rozhovorov. Najviac ľudí (129) chcelo vyznávať svoje hriechy, prehľbiť vzťah s Bohom, na druhom mieste boli problémy so vzťahmi – rodinou a priateľmi (104), na treťom najviac sexuálna problematika (62), ďalej partnerské vzťahy (49), znovuzrodenie a obrátenie (46) a vnútorné oslobodenie (21), zranenie, neprijatie, nízka hodnota (23) práca (11), ale aj neochota odpustiť a iné.

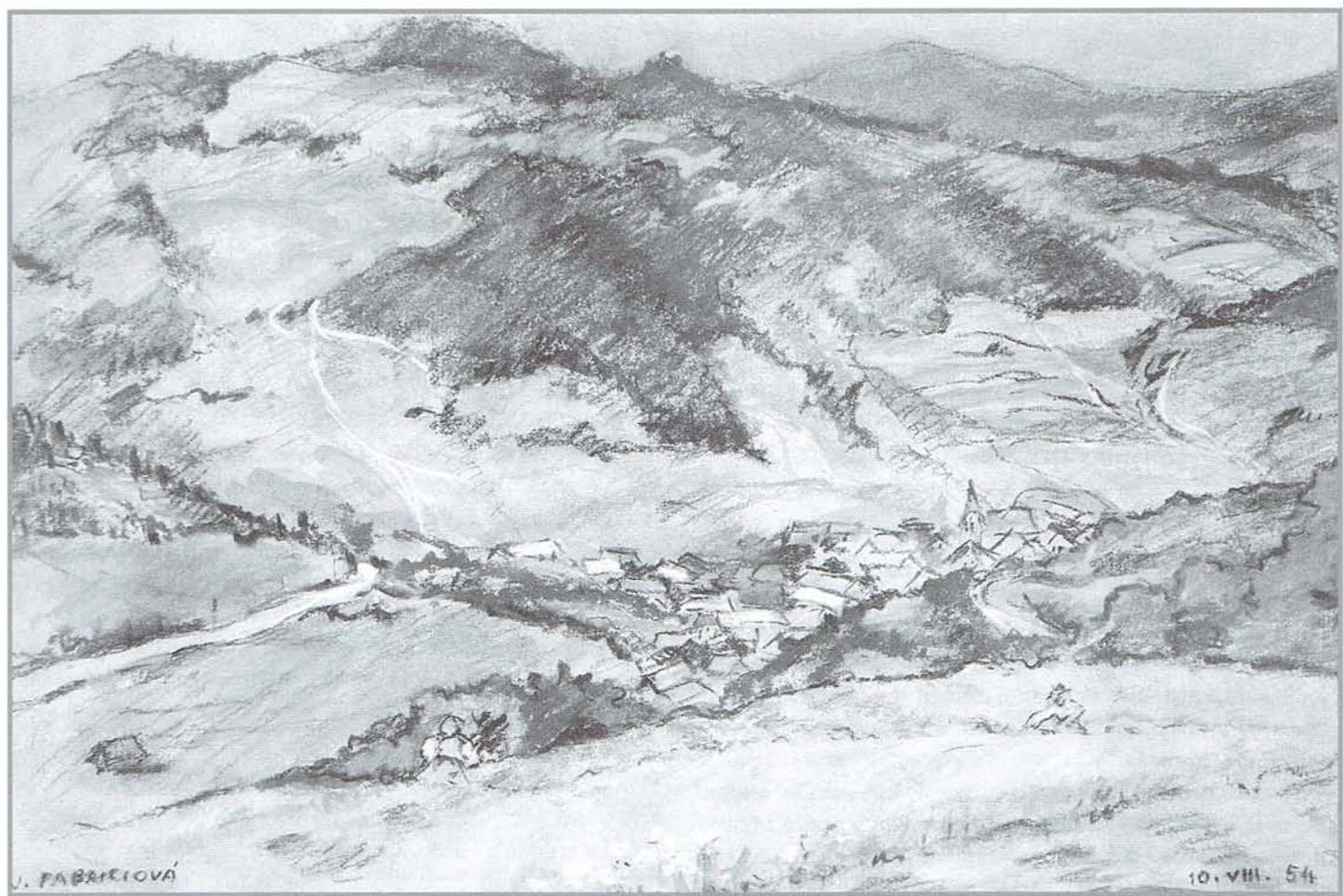
Muslimskí učenci vyzvali na mier s kresťanmi

Vyše 130 muslimských učencov z celého sveta vyzvalo na mier a porozumenie medzi islamom a kresťanstvom. V liste pápežovi Benediktu XVI. a ďalším kresťanským lídrom uviedli, že v stávke je „možno prežiť samotného sveta“. „Ak nie sú moslimovia a kresťania v mieri, svet nemôže byť v mieri. Pri strašnej výzbroji dnešného sveta, pri moslimoch a kresťanoch prepletených všade ako ešte nikdy, nemôže žiadna strana jednostranne zvíťazíť v konflikte medzi vyše polovicou obyvateľov sveta,“ uvádzajú list. List podpísalo 138 muslimských učencov z celého sveta, vrátane alžírskeho ministra pre náboženské otázky Buabdallaha Ghlamalaha, či egyptského veľkého muftího Aliho Gumau. Vo svojom vyhlásení britská Evanjelikálna aliancia, ktorá zastupuje viac ako milión evanjelikálnych kresťanov na britských ostrovoch, uvádzajú: „List správne poukazuje na fakt, že láska Boha a láska blížného je základom Koránu a Biblie. Akýkoľvek pokus, ktorý chce pritiahanúť náboženstvá k dialógu za účelom mieru musí byť podporený.“

Chránia vojakov pred náboženstvom

V severokórejskej armáde sa distribuuje príručka s názvom „Zachrániť našich vojakov pred hrozobou náboženstva“. Podnetom k jej vydaniu sú obavy vedenia, že u vojakov stúpa záujem o náboženstvo, ktoré sa v „armáde šíri ako rakovina“. Podľa príručky náboženstvo využívajú nepriatelia Severnej Kórey ako „jed“, ktorý rozožiera socializmus a ochromuje triedne vedomie.“ Tí, ktorí chcú praktizovať náboženstvo verejne, sa musia zapojiť do náboženských organizácií kontrolovaných komunistickou stranou.

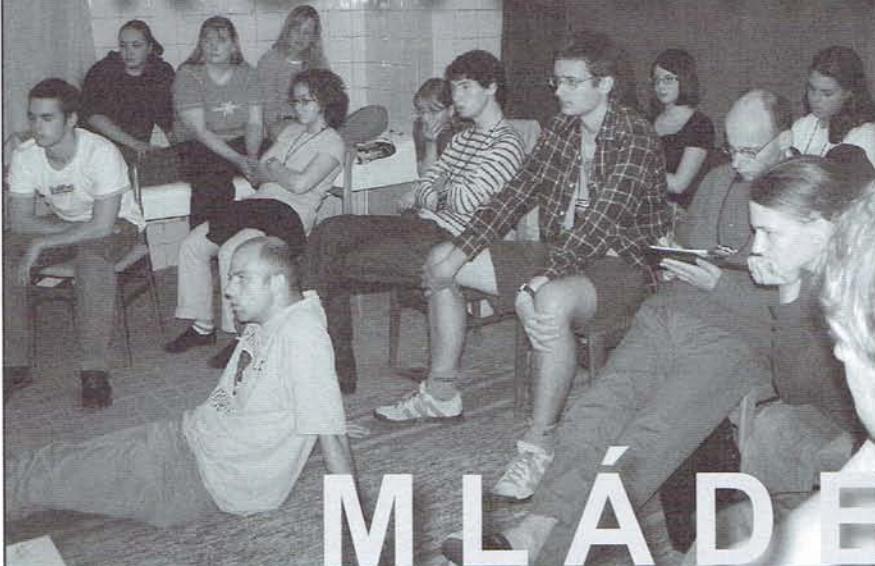
(podľa Rádia 7 - jr.)

Jaroslava Fabríciová, *Veľký Folkmár*, suchý pastel 1954

KONFERENCIA

MLÁDEŽE

Ako som vnímal Konferenciu mládeže

Samuel Jurčo, Prešov

Vo štvrtok poobede sme nasadli do malej, starej, červenej Fe-
lície Maťa Kačura a vybrali sme sa na cestu. Už si presne
nepamäťám, o čom sme sa rozprávali počas cesty, ale určite sme
boli zahrabaní v nejakých teologických problémoch alebo sme sa
bavili o dievčatách. A čo samotná konferencia? Bolo tam dobre,
jedlo bolo dobré, aj futbal sme si zahrali. Dobrá bola atmosféra,
dýchacia aj duchovná. Jedlo takisto, a duchovné obžersvo na-
šťastie nie je hriech.

Na konferencii som veľmi veľa načerpal zo seminárov a kázní,
ale asi najviac z toho, že sme boli spolu. Tohoročná KMCB sa
mi zdala iná práve v našich vzájomných vzťahoch. Akoby bolo
naše spoločenstvo o niečo srdečnejšie ako po minulé roky. Alebo
som sa zmenil ja?

Bol som na seminári s názvom „Stále hreším... je pre mňa ví-
ťazstvo?“. Niektorým z nás práve pri tejto príležitosti Pán Boh
ukázal, že máme v živote skryté hriechy, ktoré už možno ani ne-
považujeme za zlé. Postupne nás zväzujú a oddaľujú od Pána.
Často si ani nevšimneme, že sa vzdáľujeme tak ďaleko od Boha,
až smerujeme do pekla. David Wilkerson o tom napísal: „Ko-
ketovali sme so skrytými hriechmi a ocitli sme sa kvôli tomu
v bitke o vlastnú dušu. Milujeme Pána Ježiša, ale sme spútani,
uvrhnutí do otroctva vytrvalým hriechom. Donekonečna sme
v kolobehu hriechu a vyznávania, hriechu a vyznávania. Ale
Nová zmluva nemá nič pre tých, ktorí sa s hriechom zmierili.
Nemajú nádej. Tým, ktorí svoj hriech nenávidia, sľubuje veľkú
nádej.“ Tento citát, myslím, úplne vystihol situáciu, v ktorej sme
niektorí boli. Preto sme sa rozdelili do malých skupiniek, kde
sme si navzájom vyznávali hriechy a modlili sa za seba. Prosili
sme o silu odolávať pokušeniu a za vyslobodenie. Spolu sme ako
Božia cirkev volali k Pánu Bohu. Aj teraz po dlhšej dobe si ešte
niektorí píšeme a vidíme, že sme vtedy naozaj boli trvale oslo-
bodení z poviazania. A to „len“ preto, že sme s detskou dôverou
prosili Pána Ježiša a modlili sa spolu ako bratia a sestry, jednotní
ako Božia cirkev.

Veľmi ma zaujal seminár o duchovných daroch. Bolo to prak-

V dňoch 13. – 16. septembra sa na Zemplínskej Šírave konala Konferencia mládeže Cirkvi bratskej, na ktorej sa zúčastnilo vyše 300 mladých ľudí. Nosnou tému bolo putovanie cez púšť a hlavným rečníkom bol odborník na Starú zmluvu z Belfast Bible College – Desmond Maxwell. Jeho vystúpenie prinesieme v niektorom z ďalších čísel DIALÓGU. Dnes vám priblížime atmosféru konferencie v niekoľkých krátkych rozhovoroch s účastníkmi a členmi organizačného tímu a dve účastnícke úvahy.

tické vyučovanie o veciach, ktoré poznáme často len teoreticky. Ale zistili sme pravý opak. Napríklad proroctvo u nás nie je až také zriedkavé. V 21. kapitole Skutkov apoštolov sme čítali, že existujú dva druhy proroctva. Prorok v úrade (vtedy to bol Agabus) je výnimcočný dar. S prorokom Agabom ale prorokovali štyri Filipove dcéry. A predsa nepredpovedali Pavlovi, že bude v Jeruzaleme zajatý. Pán to povedal až svojmu špeciálne pomazanému služobníkovi. Aj my si máme vzájomne vravieť proroctvá, ktoré nám zjaví Duch Svätý. Nemusíme sa báť, že sa pomýlime, má to rozsudzovať cirkev. Vždy je lepšie príležitostné proroctvo povedať, ako by malo byť zamlčané. Prišiel som na to, že som mal už viackrát prorocké slovo od Pána Boha, len som to nevedel biblicky pomenovať. Duchovné dary nie sú niečo špeciálne mystické, je to niečo, čo poznáme aj zo svojho života. Ďalším, čo sa dotklo môjho srdca a zostało v pamäti, boli kázne na tému púšť. Silný protiklad k luxusu, v ktorom sme bývali. Aj keď luxus bývania bol reálny, púšť bola v duchovnom zmysle. Môžeme byť v hoteli, v luxuse, ale v duši mať púšť, bez Boha. Môžeme spat' na zemi v telocvični, a popri tom mať bohaté požehnanie z Božej blízkosti. Toto je môj nový rozmer púšte. Dovtedy som ju vnímal, ako stav, kde nie je Pán Boh, miesto, kde je len pokušenie a človek je tam opustený. Avšak Hospodin vyviedol svoj ľud na púšť, aby mu tam dal to najväčšie bohatstvo. Keď Izrael vyšiel z Egypta bol pre Pána Boha svätyňou, stal sa Jeho chrámom a On prebýval uprostred nich (Žalm 114,1-2). Cez proroka Hozeáša to Pán Boh vrvá ešte krajšie: „Preto, hľa, ja ju prehovorím a vyvediem ju na púšť a budem hovoriť k jej srdcu. Budem sa o ňu uchádzať, ako o svoju milovanú nevestu“ (Hozeáš 2,14). Práve na púšti, kde ma nič iné neruší, Ho môžem spoznávať ešte bližšie. A na tejto púšti, ktorá sa volala KMCB, sme mohli objavíť Mojžišovu pieseň púšte. Je napísaná v jeho druhej knihe a budú ju spievať aj tí, ktorí zvítazili nad šelmom (Zjavenie 15. kapitola). Je to pieseň Baránkova: „Veľké a prepodivné sú tvoje skutky, Pane, všemohúci Bože, spravedlivé a pravdivé sú tvoje cesty, ó, Kráľu svätých! Kto by sa teba nebál, ó, Pane, a neoslavoval tvojho mena?! Lebo ty si sám jediný svätý; pretože všetky národy prijdú a budú sa klaňať pred tebou, lebo sú zjavené tvoje spravedlivé súdy.“ ■

ANKETA

Pýtal sa Josef Sýkora,
do slovenčiny preložil Igor André ml.

Čo očakávate, že táto konferencia spôsobí?

Marek Jurčo: Očakávam, že sa tu ľudia obrátia, že obnovia svoj život s Pánom Ježišom a rozhodnú sa pre radikálnejší spôsob života. Aj to, aby sa mládež z jednotlivých zborov otvorili iným mládežam a viac sa poznávali.

Martin Uhriňák: Čakám, že sa zmení myslenie mladej generácie smerom k hlbšej osobnej zbožnosti a poznaniu toho, že viera má dosah na ich praktický osobný život. Aj sa mi zdá, že viera sa v postmodernej spoločnosti stala takou komfortnou záležitosťou a ja by som chcel vidieť dôkladnejšiu premenu v hodnotách ľudí a spoločenstiev, kde ľudia budú mať hlbokú túžbu po Božej vôle. Nie, že Pán Boh bude napĺňať nejaké ich potreby, ale že my budeme túžiť naplniť Jeho vôle – pre svoj život, pre svoj zbor, pre svoju mládež.

Juraj Kohút: Veľmi by som chcel vidieť tých 300 ľudí, že uctievajú Boha zo srdca. Chcel by som vidieť prehľbenie ich lásky a záväzku ku Kristovi. A tiež očakávam, že sa ľudia spoznajú, čo je veľmi dôležité.

Čo podľa vás súčasní mladí ľudia potrebujú?

Mária Jurčová: Spánok.

Marek Jurčo: To je dosť t'ažká otázka. Myslím, že iné potreby majú ľudia na východe, iné v strede a iné na západe Slovenska, lebo tie podmienky, v ktorých sa pohybujú, sú rozdielne. V zásade si ale myslím, že mladí ľudia samozrejme na prvom mieste potrebujú Pána Ježiša. Zároveň však potrebujú od generácie svojich otcov zažiť autentické kresťanstvo. To, že kresťanstvo nie je len do kostola, ale že má byť súčasťou každodenného života.

Mária Jurčová (po prebudení): Mladí ľudia potrebujú väčší pokoj, aby sa zastavili a zamysleli nad svojím životom. Okrem toho si myslím, že potrebujú dobré vzory a tiež ľudí, ktorí by sa im osobne venovali, ktorí by s nimi trávili čas, pýtali sa na t'ažké otázky a aj sa na ne sami snažili odpovedať.

Martin Kačur: Ja si myslím, že všeobecne by mladá generácia mala vziať vážneho Boha a to, čo spravil na kríži na Golgotu. Mali by sme byť ochotní žiť radikálne, lebo si myslím, že naše konanie a myslenie je takmer rovnaké ako myslenie ľudí vo svete. V tom by sme mali byť iní – byť svetom pre druhých a byť ochotní ísiť hlbšie.

Juraj Kohút: Ja si myslím, že mladí ľudia potrebujú naozaj pochopíť, že nič okrem Krista ich nedokáže naozaj naplniť. Tiež si myslím, že potrebujú vedieť, že v Kristovi je moc pre život.

Ste spokojní s účasťou alebo ste čakali viac ľudí?

Marek Jurčo: My sme čakali oveľa menej. Asi tak o sto menej. Je tu takmer tristo ľudí. A my sme si povedali, že keď bude okolo 180, tak to akurát vyjde s jedlom a ubytovaním. Ale nevyšlo to. (smiech)

Pohľad na mladých na Šírave

Igor André ml.

V štvrtok podvečer vystúpila hŕstka mladých Bratislavčanov spolu so skupinou mladých Prešovčanov z autobusu kdesi pri Zemplínskej Šírave. Pri stúpaní k vytúženému hotelu Chemes sme si s Prešovčanmi vymieňali iba rozpačité pohľady a nesmelé úsmevy. Hotel Chemes je sice nie veľmi vábny socialistický kolos, ale do nedele bol vyplnený obsahom, ktorý dával aj jeho zovnajšku nezvyčajný charakter.

Izrael putoval cez púšť, naše mládež majú obdobie púste, ja sa často potácam púšťou. K zaujímavej téme patril zaujímavý rečník, odborník na Starú zmluvu z Belfast Bible College – Desmond Maxwell.

Čo táto konferencia o nás hovorí? Akí vlastne sme? Skúsim sa zahrat' na pozorovateľa „zvonku“, ktorý sa snaží v krátkosti podať obraz o tom, čím sa vyznačuje skupina mladých ľudí na konferencii Cirkvi bratskej. Tento fiktívny pozorovateľ by možno povedal toto: Sú to zvláštni mladí ľudia. Aj keď si uvedomujú, že sú

súčasťou slovenského národa, národ v etnickom zmysle slova pre nich nie je podstatný. Stále hovoria niečo o odelenom národe Božom, ktorý sa vyznačuje iba jedinou charakteristikou – vierou v trojjedineho Boha. Za hlavného rečníka si pozvali profesora teológie z Belfastu, ktorý im prednášal o tom, ako je dôležité načúvať Bibliu v „stereo“ – vnímať veľmi zreteľne hebrejské korene kresťanstva. Neviem, či nejaká iná náboženská skupina ľudí na Slovensku (okrem židov) sa takto silne inšpiruje príbehmi zo Starého zákona.

Títo ľudia veľmi radi spievajú. Sú to piesne s melódiami, akú poznám z popovej hudby, len tie slová sú iné. Často sa tie piesne opakujú, ale zdalo sa mi, že tí mladí ľudia majú pri nich silné emotívne zážitky s tým ich Bohom. Keď som si čítal slová tých piesní premietané na stene, mal som chvenie v žalúdku. Pripadalo mi to, ako keby niekto zverejnil najintímnejšiu výpoved svojho vzťahu s tým Bohom a chce, aby to aj ostatní ľudia tak vnímali a spievali spolu s ním.

Naozaj som bol prekvapený, aký záujem je u týchto

Účastníkov konferencie sme sa opýtali:**Čo bol tvoj najsilnejší zážitok?****Radka, Žilina:**

Vždy sa mi páči, keď sa zídem ako mladí; je to také rodinné spoločenstvo. Spoznala som tu veľa ľudí, ktorí prechádzali rovnakou púšťou ako ja a pomohlo mi, že som si na niektoré otázky púšťe mohla odpovedať aj na seminároch. Takže Pán Boh ku mne hovoril, pomáhal mi aj modlitby druhých a to, že sa môžeme jeden o druhého opriť.

Lubka, Hermanovce:

Netýka sa to ani tak programu, ale som rada, že som mohla stretnúť veľa priateľov. Asi nie je lepšie miesto, kde by sme sa mohli počas roka takto stretnúť.

Slávo, Banská Bystrica:

Mne sa tu najviac páčilo, že tu bolo toľko ľudí a väčšinu z nich nepoznám. Dokonca mnohí z nich ani snáď nemajú pozadie z CB. To je dobrý signál. A mal som veľa dobrých rozhovorov a užil si zábavy pri športe a tak. Oslovili ma aj hlavné témy a Desiho (Desmond Maxwell – pozn. redaktora) porovnanie gréckeho a hebrejského myslenia.

Matúš, Stará Turá:

Semináre sa mi páčili. Napríklad ten o Biblia, prečo jej môžeme dôverovať. Ján Henžel tam povedal, podľa mňa, dosť dobré dôvody, prečo by Biblia mala obstat' pred svetom. A tiež má človek po takejto konferencii väčšiu chuť do akejkoľvek práce – keď vidí kopec ľudí, ako tu nadšene pomáhajú. Dúfam, že to nie je len chvíľkový pocit, ale vydrží to i ďalej.

Jakub, Bratislava:

Najviac ma zaujal Desi Maxwell so svojimi seminármami a náhľadom do Biblie. A tiež sa s ním vcelku dobre rozprávalo. Takisto sa mi páčil futbal. To bolo väzne dramatické. A film, ktorý premietali prvú noc sa mi veľmi páčil.

Mária, Michalovce:

Kedže som bola členkou organizačného tímu, konferencia mi priniesla nový pohľad na spoluprácu, na to, ako riešiť konflikty, ako delegovať právomoci, a tak ďalej.

Filipa, Trnava:

Najviac na mňa zapôsobila prítomnosť Ducha Svätého, ktorú som najviac cítila pri večerných chváľach. Desiho prednášky mi tiež veľa dali. Ne-mám veľmi rada Starý zákon, ale Desi mi ukázal, že sú to také šošovky, cez ktoré sa musím pozerať na Nový zákon.

Ivan, Košice:

Myslím, že konferencia je vzácna príležitosť predovšetkým pre mládež z malých zborov stretnúť sa s inými v radostnom kolektíve. Bol som vďačný aj za Desiho Maxwella, za posolstvo, ktoré nám odovzdal, hoci pre niekoho to bolo trochu ľažie. Ale myslím, že širšia a hlbšia perspektíva je nutná. Pomáha nám zarámovala skúsenosti a pozrieť sa na ne z výšky.

mládežníkov o vzdelávanie. Často si nevedeli ani vybrať zo širokej ponuky seminárov, ktoré prebiehali dve dopoludnia. Niektorí sa už tešili na ďalší deň, lebo vedeli, že seminár bude mať ich oblúbený rečník alebo sa bude preberať téma, ktorá ich zaujíma. Trochu ma však zarazilo, že ich záujem o vzdelávanie nejde ruka v ruke aj s istou odvahou polemizovať a vôbec diskutovať. Je samozrejme pravda, že som nezažil všetky semináre, ale skúsenosť z dvoch ma o tomto presvedčila. Najmä pálčivá téma homosexuality akoby mnohým ľuďom zavrela ústa.

Sport má v radoch týchto mladých ľudí nezastupiteľné miesto. Až som žasol, keď som pozoroval to nasadenie a bojovnosť pri všetkých ich športových aktivitách. Na piedestáli športov u nich tróni jednoznačne volejbal a futbal. Vo volejbale zmiešaných tímov Levice preválcovali všetko, čo im stalo v ceste. Futbalový turnaj ako čisto maskulínnu záležitosť mal trochu dramatickejší priebeh. Sem tam to iskrilo a určité nevypovedané napätie medzi Bratislavou a zvyškom Slovenska viselo vo vzduchu, ale po boji to všetko opadlo. Prešov nakoniec vo finále zdolal Bratislavu, trofej teda na radosť mnohých zostala „doma“. V každom prípade som bol nadšený atmosférou, ktorá panovala pri týchto športových hráčach.

V neposlednom rade ma tiež zaujalo, že takmer každá mládež v rámci CB sa venuje nejakej činnosti v prostredí, ktoré oni nazývajú „svet“. Moju pozornosť špeciálne upútal mládežnícky projekt Kontakt v Leviciach, ktorý mi názorne ukázal, čo to znamená, keď sa chce cirkev priblížiť „svetu“.

*Prípravili: Josef Sýkora a Igor Andrej ml.
Foto: Ondrej Jurčo*

Návratku a prípadné jednorázové objednávky prosíme odovzdať v kancelárii vášho zboru.
Predplatné sa tiež bude platiť v jednotlivých zboroch.

- tu odstrhnúť -

Objednávam 10 čísel ročníka 2008.....

Pravdepodobne budem mať záujem len občas: .....

Nemám záujem: .....

Sídlo zboru kde objednávam/kupujem: .....

DIALÓG

Ústav pamäti národa o prenasledovaných kresťanoch

Ústav pamäti národa vydal knihu o počas komunizmu prenasledovaných katolických biskupoch Jánovi Vojtašákovi, Michalovi Buzalkovi a Pavlovi Gojdičovi, autorom ktorej je Róbert Letz. Na budúci rok však ÚPN plánuje vydať aj knihu z prostredia Evanjelickej cirkvi, od Zuzany Antalovej Z prednej strany mreží. Ako informoval tlačový tajomník ÚPN Michal Dzurjanin, knihu o biskupoch vydali preto, lebo to bol jeden z významovo najväčších monsterprocesov s predstaviteľmi cirkvi za čias komunizmu, za čo dostala vtedajšia štátна moc pochvalu z Moskvy. Príbehy o predstaviteľoch iných cirkví, napríklad na ekumenickom základe, však ÚPN v pláne vydať nemá „lebo tých dokumentov je strašne veľa a tátu myšlienka by mohla prichádzať do úvahy v období do desiatich rokov“.

Štát zaplatí cirkvi 83 miliárd

Český štát sa dohodol s cirkvami, že im vyplatí za majetok zabavený štátom za minulého režimu 83 miliárd korún. Čiastka sa bude vyplácať najbližších 70 rokov. České denníky (Mladá fronta Dnes) komentovali, že šanca vyriešenia problému financovania cirkví je zatiaľ najvyššia v dejinách Českej republiky. K ostražitosti českej demokracie vyzýval komentátor Práva. Okrem iného píše, že „čím ďalej od Ríma bola kedy česká štátnosť, tým bola svojbytnejšia.“ „V čase,

keď sa cirkevné celebrity dožadujú ochoty štátu napraviť staré krivdy, zvöláva v spore o katedrálu domáca cirkev proti Česku krížovú výpravu štrasburských súdcov,“ poznamenáva rovnako autor komentára.

Mel Gibson najvplyvnejší kresťan v Hollywoode

Režisér filmu Umučenie Krista Mel Gibson je, podľa rebríčka BeliefNet.com, najvplyvnejším kresťanom v Hollywoode. Na druhom mieste sa v rebríčku nachádza držiteľ Oskara Denzel Washington a tretou je Patricia Heatonová. Prvú päťku dopĺňajú americký herec Tyler Perry a filmový producent Ralph Winter.

Farár napomenul pápeža kvôli dovolenke

Náklady na letnú dovolenku pápeža Benedikta XVI. v Dolomitoch na severovýchode Talianska odhadované na milión eur, pohoršili talianskeho kňaza, ktorý v otvorenom liste kritizoval „kastovné privilegium“ značne vzdialenej chudobe Ježišovho evanjelia. „Drahý pápež, takto to nejde,“ napísal Armando Trevisiol, farár v Carpenede nedaleko Benátok, o ktorého liste najskôr informoval ľavicový denník L'Unita a neskôr aj ďalšie talianske médiá. „Ked' sa pozrieš do zrkadla, máš vyzerat' tak ako vyzeral Kristus na zemi, ale ako sa po takýchto prázdninach môžeš podobat' Ježišovi, môjmu Pánovi rovnako ako tvojmu, ktorý nemal ani kameň, na ktorý by hlavu zložil?“ pýtal sa kňaz. „Príliš veľa

tvojich detí nejde na dovolenkou, aby si si mohol dovoliť prázdniny za dve miliardy,“ dodal starý farár.

Európski protestanti odmietli členstvo baptistom

Európski baptisti sú sklamaní: Spoločenstvo protestantských cirkví v Európe (CPCE) odmietlo udeliť Európskej baptistickej federácii (EBF) pridružené členstvo. Na zasadnutí Výkonnej rady EBF v Budapešti vyjadril generálny tajomník EBF Tony Peck sklamanie nad týmto rozhodnutím. „Úplne rozumiem, že pre toto spoločenstvo absolútne neprijatie jednej zo sviatostí je také vážne, že odmietlo baptistov prijať za svojho člena. Na druhej strane by som bol rád, keby sme aj my mohli byť porozumení. Ved' práve krst detí spôsobil rozriedenie duchovného života, ľudia sa stávali členmi cirkvi bez toho, aby nasledovali Ježiša,“ komentuje aktuálne udalosti na európskej evanjelikálnej scéne predseda Rady Bratskej jednoty baptistov na Slovensku Tomáš Kriška. Predseda Rady Cirkvi bratskej Ján Henžel vníma najmä dejinné hľadisko: „Tvrdé výroky reformačných otcov, ako napríklad Luthera, alebo prenasledovanie anabaptistov, vyplývali vieroučne z toho, že nový krst považovali vtedy za skutok. To bolo dôležité reformačné poznanie, že spásu nie je zo skutkov, ale z Božej milosti a viery. Skutok pokrstenia, ktorí anabaptisti vyžadovali, bol teda neprijateľný.“

(podľa Rádia7 -jr-)

Podnikatelia, tu je miesto pre vašu reklamu.

Vydavateľ je platcom DPH a môže uzatvárať zmluvy o reklame.

Od vydania letáku vzrástla ceny papiera o 20 % a tlačiari avizujú ešte jedno zdraženie približne na tej istej úrovni a rastú aj ďalšie vstupy na výrobu časopisu. Budeme vdăční za každú finančnú pomoc, ktorú môžete poslat' na účet: **262 8040 883/ 1100**

Ďakujeme zboru Cirkvi bratskej v Bratislave, ktorý finančne zabezpečil vydanie nultého čísla DIALÓGU.

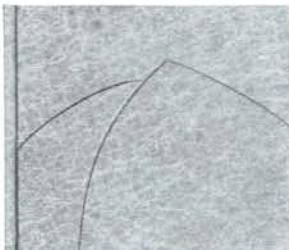

media svatava

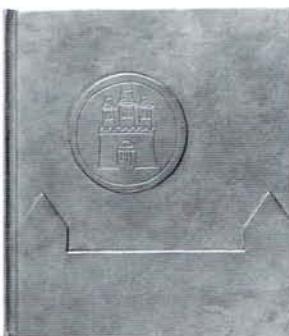
MEDIA SVATAVA
Vyšlo / Have appeared / Herausgegeben

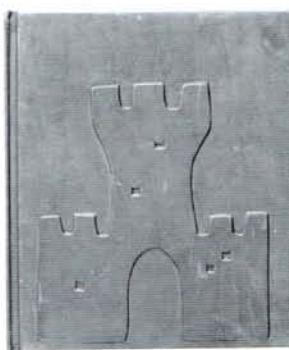
media svatava

Ladislav Struhár, Bohuslav Piatko

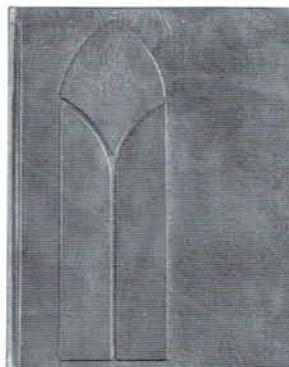
Slovensko - verš v básni Európa
Slovakia - A Verse in the Poem of Europe
Die Slowakei - ein Vers im Gedicht Europa

Bratislava a okolie
Bratislava and its Environs
Pressburg und Umgebung

Stopy kráľov - hrady
Traces of Kings - the castles
Spuren der Könige - die Burgen

Kráľovské mestá
Royal towns
Königliche Städte

Liečivé vody a kúpele na Slovensku
Health Springs and Spas in Slovakia
Kurorte und Heilbäder in der Slowakei

